

SPORTOWIEC

1-15 LISTOPADA - 1951
Nr 21
CENA 90 GROSZY

Najlepszy gracz drużyny radzieckiej Antadze wyrównuje, strzelając z kilku metrów nie do obrony.

Pierwsza bramka zdobyta przez Cieślaka z wzorowej kombinacji

Fragment emocjonującego meczu we Wrocławiu, w którym Unia po wspaniałej grze ucykłała z tyfliskim Dynamo, wynik remisowy 1:1 (0:0).

SUKCES... POD UWAGĘ TRENERÓW

Sukces bokserów w spotkaniach z pięściarzami CSR jest niewątpliwie wynikiem bardzo ambitnej postawy naszych zawodników. Nawet tym, którzy przegrali swoje walki nie można nic zarzucić — przegrali z lepszymi. Trudno np. mieć pretensje do Musiała, że przegrał z Tormą, czy też do Kudłacka, który po raz drugi dopiero startując w państwowej reprezentacji po wyrównanej walce przegrał z Jarosem. Można natomiast mieć pretensje tylko do Antkiewicza. Zdobywca brązowego medalu na turnieju olimpijskim powinien już umieć bić prawidłowo. Jak wiadomo Antkiewicz został zdyskwalifikowany właśnie za nieprawidłowe uderzenia.

Oceniając zwycięzców „najwyższą notę” przyznajemy Debiszowi. Jego przekonujące zwycięstwo wykazało, że zawodnik ten oprócz umiejętności boksuowania posiada dużą wolę zwycięstwa. Debisz w pierwszym starcie otrzymał bardzo silny cios, który nawet na moment powa-

lił go na ziemię, ale nie dał się tym zdetonować, ruszył do ataku i zakończył walkę deklasując przeciwnika.

Pochwała należy się również Grzelakowi, który po bardzo ambitnej walce pokonał Rademachera.

Cieszą nas zwycięstwa naszych pięściarzy, ale nie powinny nam one odebrać krytycznej oceny stylu w jakim są odnoszone. Jedynym wyjątkiem jest tu Bazarnik, który, choć przegrał walkę, wykazał wysokie pięściarskie umiejętności.

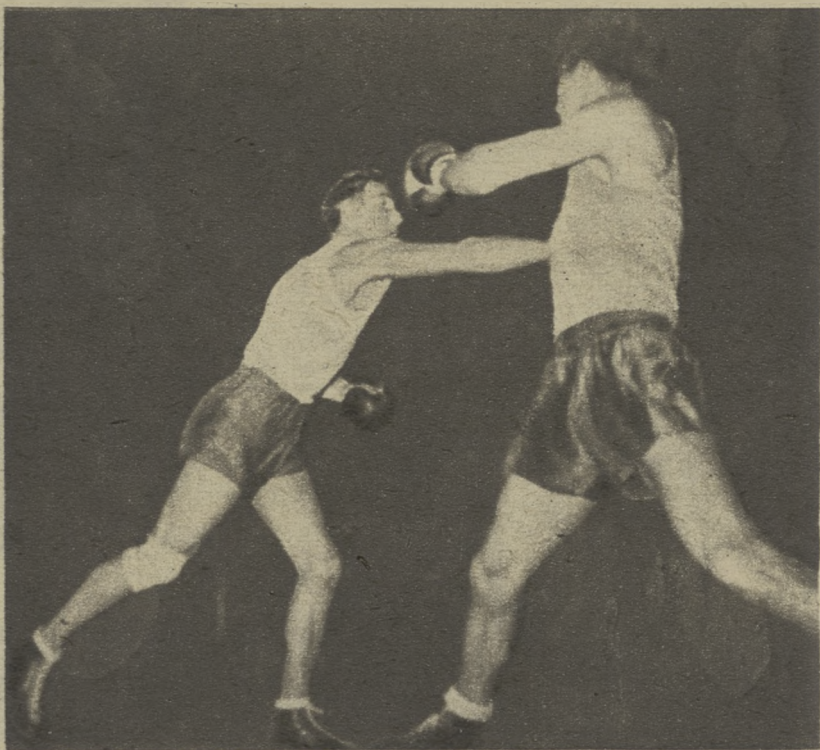
Na podstawie spotkania Polska — Czechosłowacja coś wręcz przeciwnego powiedzieć można o zwycięskiej walce Gościńskiego. Już w czasie Spartakiady sygnalizowano, o bok sukcesów Gościńskiego, że zawodnik ten nie umie zupełnie walczyć defensywnie i w wyniku czego wcale nie stosuje kontr. W czasie spotkania reprezentacji pięściarskich Wojska Polskiego — Armii CSR, Netuka wykorzystał jednostronność

Gościńskiego i prowadził walkę na dystans. Gościński zaś nie potrafił ściągnąć go na siebie i wyprowadzić decydującego ciosu, co dało w sumie przy ograniczonych umiejętnościach technicznych Gościńskiego walkę chaotyczną i więcej podobną do bijatyki niż boksu, która nas wcale nie cieszyła, chociaż była zwycięska dla naszego zawodnika.

Obraz walki Gościńskiego z Machowiczem w Czechosłowacji był prawie wiernym odbiciem warszawskiego spotkania. Zdajemy sobie sprawę, że złe przygotowanie techniczne lub taktyczne jednego, choćby nawet jak najbardziej obiecującego zawodnika, jest tylko błędem a nie problemem, ale w tym wypadku wygląda to poważnie. Błędy Gościńskiego w mniejszym lub większym nasileniu, mniej lub więcej jaskrawie, dają się zauważyć przecież prawie u wszystkich naszych pięściarzy i dlatego objaw ten stawiamy do rozważenia trenerom.

H. D.

Z okazji dnia Wojska Polskiego bawiła w Polsce reprezentacja bokserska i najlepsza drużyna piłkarska Armii CSR — ATK. Piłkarze i bokserzy czechosłowaccy rozegrali w Polsce po dwa spotkania. Bokserzy CSR ulegli reprezentacji WP 14:6, a drużynie OWKS Kraków 16:4, piłkarze w spotkaniu z CWKS uzyskali remisowy wynik 2:2, z OWKS Kraków 0:0. (Zdjęcie ze spotkania piłkarskiego CWKS — ATK zamieszczamy na stronie 14).

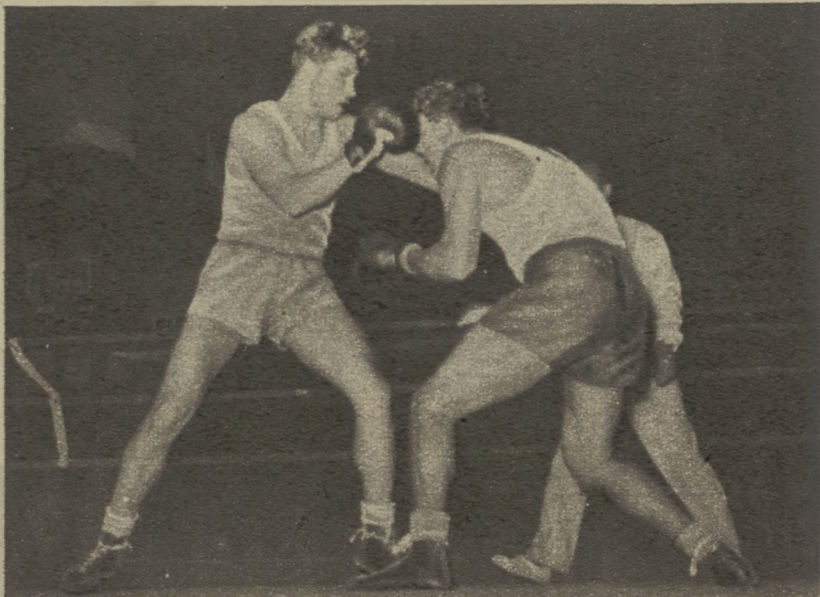

Debisz (na lewo) był o wiele szybszy i lepszy technicznie od swego przeciwnika Profanta.

Foto CAF

W Polsce gościliśmy robotniczą reprezentację piłkarską Finlandii (TUL), która rozegrała kilka spotkań z polskimi drużynami.

Na zdjęciu fragment meczu między reprezentacją TUL i Spółni, który odbył się na boisku Gwardii w Krakowie. Mecz ten zakończył się wynikiem nierozstrzygniętym 2:2 (0:2), a w spotkaniu Górnik — TUL w Wałbrzychu zwycięstwo odnieśli Polacy 3:0.

Grzelak chociaż nie wykorzystał wiele dogodnych sytuacji to jednak wygrał spotkanie z Krajciowcem.

Foto CAF

1917 Zwycięstwo Wolności i Postępu 1951

WIELKI PAŹDZIERNIK — NIEWYCZERPANE ŹRÓDŁO SIŁ DUCHOWYCH I FIZYCZNYCH

W wielowiekowej historii walk jakie ludzkość prowadziła o swą wolność i postęp, nie ma bardziej doniosłych i przełomowych czynów niż rewolucyjny Październikowy Czyn rosyjskiej klasy robotniczej. 34 lata temu rewolucyjne masy rosyjskiego proletariatu pod kierunkiem partii bolszewickiej pod wodzą Lenina i Stalina obaliły panowanie burżuazji i na gruzach imperium carów zbudowały pierwsze w dziejach państwo socjalistyczne.

Znaczenie rewolucyjnego czynu, który dokonał się w wielkie dni października na terenie carskiego imperium już od pierwszej chwili li wyszło daleko poza jego granice. Plomień wzniecony tarem Wielkiej Rewolucji rozpałił nadzieje i natchnął duchem walki o lepsze jutro miliony ludzi na całym świecie. A wspaniały rozkwit państwa radzieckiego, ziszczającego wszystkie marzenia mas pracujących, stał się natchnieniem pokojowej pracy dla dobra ludzkości. Dlatego cała postępową ludzkość zwraca się dziś ku Związkowi Radzieckiemu, ku Wielkiemu Chorałemu Pokoju Józefowi Stalinowi i wraz z narodem radzieckim święci rocznicę Wielkiego Października.

Wielką Październikową Rocznice święci również i naród polski, dla którego jest ona szczególnie pamiętna i nierozdzielnie łączy się w sercach polskiej klasy robotniczej i całego narodu z wdzięcznością dla Wielkiej Rewolucji Październikowej, której zawdzięczamy dwukrotnie naszą niepodległość. Raz kiedy przekreśliła haniebne traktaty rozbiorowe, a następnie kiedy bohaterka Armia Czerwona, zrodzona z Rewolucji Październikowej, wyzwoliła naszą ojczyznę od hitlerowskiego najazdu.

Naród polski wie, że Rewolucja ma decydujące znaczenie dla losów i rozwoju Polski, wie, że dzięki niej, dzięki pomocy i przyjaźni narodów Związku Radzieckiego, Polska uzyskała prawdziwą wolność i niepodległość. I dzięki zwycięstwu Kraju Socjalizmu otworzyły się przed nami perspektywy wspaniałego rozwoju.

Witamy rocznicę Wielkiego Października wzmożoną pracą całego narodu. Wsparci pomocą, przykładem i przyjaźnią bratniego narodu radzieckiego, budujemy lepszą, słoneczną przyszłość. Wysiłkiem polskich mas pracujących powstają nowe domy mieszkalne, mia-

sta i fabryki, szkoły i boiska sportowe, a tysiące zobowiązań październikowych przynosi olbrzymie bogactwa naszemu majątkowi narodowemu.

W tym wielkim dniu wraz z całym narodem, wraz z młodzieżą polską i polscy sportowcy zwracają się serdeczną myślą do swych radzieckich przyjaciół, których władza radziec-

ka otoczyła najtroskliwszą opieką. Lenin i Stalin, najwięksi wodzowie i nauczyciele proletariatu światowego, twórcy partii bolszewickiej i potężnego państwa radzieckiego, zawsze poświęcały wiele uwagi sprawom wychowania młodzieży i sportu.

— Młodzie! — mówił Stalin — to nasza przyszłość, nasza nadzieja, towarzysze.

W wielkiej trosce o wszechstronny rozwój młodzieży i dla zapewnienia jej najlepszych warunków dla uprawiania sportu, nie bacząc na wielkie trudności, jakie miało młode państwo radzieckie w latach interwencji, już w roku 1919 powołano Najwyższą Radę Kultury Fizycznej. Robiono wszystko, by sport stał się własnością mas.

Sprawą Kultury Fizycznej zajmowali się najwięksi twórcy życia kulturalnego Związku Radzieckiego. „Kultura fizyczna — mówił Maksym Gorki — powinna stanowić składową część wszechstronnego, harmonijnego wychowania mądrego, pięknego, żywotnego człowieka”.

Dla masowego rozwoju ruchu sportowego Kraju Rad została podjęta w dniu 27.XII 1948 roku specjalna uchwała Komitetu Centralnego WKP(b). Opierając się na tej historycznej uchwale, zbudowano dziesiątki tysięcy różnych urządzeń sportowych, dzięki którym kultura fizyczna i sport stały się w Związku Radzieckim prawdziwie własnością mas.

Masowość wychowania fizycznego w Związku Radzieckim sprawiła, że radziecki sport wyczynowy może się poszczycić wspaniałymi wynikami. Ponadto sportowcy Związku Radzieckiego wykazują się stale rosnącymi osiągnięciami. Biorąc za przykład rok 1950 — to tylko w tym jednym roku poprawili oni 424 rekordy krajowe, a w tym 20 rekordów świata. Osiągnięcia zawodników radzieckich: Kanczewa, Lipa, Dumbadze, Czudin, Nowaka i wielu, wielu innych, są sławne na całym świecie.

Toteż Związek Radziecki jest dla sportu polskiego niewyczerpaną skarbnicą teorii i praktyki i tylko w oparciu o jego wzory możliwe jest w Polsce umasowienie kultury fizycznej i podniesienie poziomu naszego sportu wyczynowego.

Sukcesy sportu radzieckiego są nie tylko rezultatem wytężonej pracy dziesiątków tysięcy zawodników, trenerów i wielkiego sztabu naukowców, a przede wszystkim socjalistycznej kultury, którą zapoczątkowała Wielka Rewolucja.

Dlatego w imię wspólnych celów sportowcy Polski Ludowej wraz ze sportowcami radzieckimi dzień Rocznicy Wielkiej Rewolucji Październikowej czczą jako swoje wielkie radości święta.

HENRYK DĄBROWSKI

Трубом СССР Спортивного СССР

przygotowaliśmy się tym razem nadzwyczaj sumiennie. Nie chodzi tu o zwiększenie szans na sukcesy boiskowe, chodzi o zwiększenie szans na wykozystanie tych przednich wzorów, jakie reprezentują bratnie drużyny naszych gości. Stałe przebywanie naszych trenerów i sędziów wśród zawodników radzieckich, uczenie się na dokładnym widzianym przykładzie metod treningu, przygotowań przed samym startem, higieny życia w okresie spotkań, uczenie

się nowoczesnej, mocnej, nieraz bardzo mocnej gry ciałem, ale zawsze nadzwyczaj dżentelmeńskiej — to elementy poznania, na których nam tak bardzo zależało, to korzyści długofalowe, fundamentalne dla naszego piłkarstwa.

Oglądanie przedstawicieli ciężkoatletyki ZSRR jest z pewnością ważnym czynnikiem w budowie tej gałęzi sportu, uschniętej u nas jeszcze przed urodzeniem.

Działacze, trenerzy i gracze wierzą,

że tournée piłkarzy radzieckich (a być może grać oni będą pięciokrotnie) przyczyni się do radykalnych zmian na lepsze w polskiej piłce nożnej. Tak też stanie się z pewnością, jeżeli potrafimy rozsądnie i umiejętnie wykorzystać wszystko to, co przyniesie nam radziecka piłka.

Witając więc serdecznie najmilszych gości, pamiętajmy, że nie tylko ich życzliwa, przyjacielska postawa — którą widzieliśmy na naszych boiskach — ale i nasza sumienność w dalszej pracy bez względu na niespodziewane sukcesy czy niespodziewane porażki — to warunek trwałego podniesienia tej tak ważnej dziedziny sportu.

Niech żyją nasi najmilszy goście — piłkarze i sztagielci radzieccy! Niech żyje nierozdzielna przyjaźń sportowców Kraju Socjalizmu i Ludowej Polski.

Tr.

Od kilkunastu już dni cały nasz kraj przejęty jest startem radzieckich piłkarzy i sztagistów.

Radzieccy zawodnicy w Polsce. Wydarzenie zawsze szczególnej wagi; emocjonujące, radujące serca wszystkich sportowców, interesujące nawet tych ludzi, którzy imprezy sportowe oglądają z rzadka na łamach codziennej prasy.

Niezapomniane były chwile powitania młodych piłkarzy tyfliskiego „Dynamo” w Warszawie, niezapomniany pierwszy mecz we Wrocławiu. W kontaktach sportowych polsko-radzieckich te dni październikowe wpisujemy do księgi przyjaźni dwu narodów jako pozycję wspaniałą, promieniującą twórczo, wybiegającą daleko poza boiska, sale i miasta, gdzie rozgrywały się mecze.

Do przyjazdu sportowców ZSRR

Drużyna CDSA zwyciężyła w tej największej na świecie piłkarskiej imprezie, wzięła o Puchar Rosji 16 000 zespołów! Oto zwycięzcy: 1 rząd, od lewej — Nikołajew, Solowiew, Cysiochwalow; 2 rząd — Nefrow, Trifin, Arkadijew (brzoza — palca artystki obok), Hirkow, Nikanorow, Lazański, Fiedorow, Krasuski, Wodalin; 3 rząd — Czesnok, Kowalczyk, Demin, Zolowki, Jellazow, Cechow.

TRIUMF POŁĄCZONYCH SIŁ GRY INDYWIDUALNEJ I ZESPOŁOWEJ

Trener mistrzowskiej drużyny piłkarskiej CDSA, Arkadijew pisał w swej książce „Taktyka gry piłkarskiej” że „głównym porażką popełnionych błędów i nieudanych eksperymentów oraz radość zwycięstwa i osiągnięcia nie do przecenienia w pracy każdej ambitnej drużyny”.

Oba te uczucia poprzedziły piękne zwycięstwo drużyny piłkarskiej CDSA.

Wojkowi piłkarze posiadają wspaniałą technikę, wszechstronnie przystosowaną kondycję fizyczną, ale najważniejsze to cechuje piłkarzy wojkowych, to oryginalny styl gry i własna taktyka.

W POSZUKIWANIU DROGI

Drużyna piłkarzy wojkowych pracuje stale w twórczym poszukiwaniu nowego. Nie zawsze te poszukiwania doprowadzały do pomysłnych wyników. Lecz niepowodzenia nigdy nie przynębiały drużyny, przeciwnie, zmuszały piłkarzy CDSA do szukania właściwej drogi z jeszcze większą energią. To, co zostało wprowadzone przez drużynę w życie i stało się własnością wszystkich zespołów piłkarskich Związku Radzieckiego.

Zdwojony środek ataku, atakujący prawy lub lewy pomocnik, wypracowane pozycje i podanie „jednym dotknięciem”, wzmocnione skrzydła — wszystko to zostało wykorzystane i twórczo opracowane przez drużynę CDSA. Ale wydaje się nam, że najważniejszą rzeczą, którą drużyna wprowadziła w życie, jest powiązanie gry zespołowej z indywidualną.

Gra zespołowa — to nie jest gra systemem podał, kiedy gracz dąży do jednego — podał piłkę swemu partnerowi i to jak najprędzej, a ów partner ze swojej strony stara się również jak najprędzej przenieść ją. To zważnia piłkarza od odpowiedzialności za pomyślowość w jego grze, za indywidualny wynik, doskonałość i tryumf gry. Wielka zasługa piłkarzy CDSA i ich trenera Arkadijewa polega na tym, że grając systemem podał, i uważając grę zespołową za podstawę stylu radzieckiego, łącząc zwycięstwo zespołowe i indywidualne.

Ucząc się i opowiadając sztukę grania z piłką przeciwnika i prowadzenia piłki, drużyna nie zatracala poczucia miary, rzucając sobie sprawę z tego, że droga rozwoju piłki dawno już przekroczyła system mijania i

przeboju, tak samo, jak życie przekształciło grę „systemem podał”. Zycie dowiodło, że indywidualna, artystyczna gra z zastosowaniem „ral-dów”, przebojowego prowadzenia piłki, jest niewątpliwie elementem gry zespołowej w najwyższym rozumieniu tego słowa.

Drużyna wojkowska jest bezspornie drużyną zespołową. Zespołu nie należy rozumieć jako pewnej liczby graczy. Jeżeli dobrać jedenastu najlepszych piłkarzy, to jeszcze nie tworzą oni najlepszej drużyny w kraju, lub nawet po prostu dobrej drużyny.

GRACZ I DRUŻYNA

Wspólna wola, poczucie odpowiedzialności za ogólną sprawę, zupełne rozumienie się między sobą, umiejętność poświęcenia wszystkiego dla sprawy, zdolność podporządkowania siebie ogłowi i odczucia tego jako zadowolenia — oto jakie niezbędne cechy powinien posiadać każdy gracz i cała drużyna, żeby być pełnowartościowym zespołem. Te właśnie cechy posiada całkowicie drużyna CDSA.

Każde drużynie grozi niebezpieczeństwo zarumienienia, odczłowieczenia, samochwalstwa. Wystarczy, aby błąd zarumienienia przedostał się do zespołu i — drużyna już nie istnieje. Drużyna wojkowska cechuje umiejętność krytycznej oceny swoich zalet i braków, zdolność obiektywnej oceny własnej gry, tak również gry przeciwnika.

Podczas spotkania CDSA z gorkiewskimi „TORPEDO” prowadzili wojkowi Nowogrodzcy Przewyższali oni torpedowców i taktyką i techniką, górowali również w grze zespołowej i indywidualnej. Wojkowi prowadzili 2:0, wygrana zdawała się być pewna. Jednak gracz z zespołu II o jednej z najważniejszych zasad, którą się zarzucał kierownik, który się uważał nawet słabego przeciwnika za słabego od siebie — i z wielkim trudem uniknął porażki, wygrywając 4:3 właśnie w tym meczu.

To należy podkreślić, że drużyna CDSA nigdy nie szuka przyczyn przegranej poza sobą i nigdy nie przerzuca winy na warunki obiektywne, jak pogoda, błąd sędziego, nie boisko. Umiejętność obiektywnej oceny swoich niepowodzeń jest zaletą drużyny.

Drużyna CDSA zawsze do końca walczy o zwycięstwo, bez względu na położenie. W 1948 r. podczas spot-

Puchar ZSRR, zdobyty po raz trzeci przez CDSA.

CDSA w walce ze Skrydami Sowieckimi.

KONKURS

spostrzegawczości sportowej

HISTORYCZNY MECZ

W tym samym roku odbyło się spotkanie CDSA z „Dynamo” Moskwa, które przyszło do historii piłki nożnej w ZSRR. Była to ostatnia gra w rozgrywkach o mistrzostwo Związku Radzieckiego. „Dynamo” mając wówczas jeden punkt więcej, widziałoby chętnie wynik remisowy.

Po pełnej napięcia i doskonałej grze, do przerwy prowadził wojkowi 2:1. W drugiej połowie zawodnik „Dynamo”, Sawdukin, strzelił w kierunku bramki, bramkarz wybiegł naprzeciw, ale piłkę przychwycił Koczetkow i skierował ją do „własnej” bramki. Trzeba było widzieć stonunek koleistów do Koczetkova, jak go porzeczali i uspokajali po przyłapieniu.

Do końca gry pozostało wazystkiego 5 minut. Ostatnie minuty. I oto Koczetkow podaje piłkę Solowiewowi, ten strzela, piłka trafia w poprzeczkę, odbija się i Bohrow kieruje ją do bramki „Dynamo”. Wojkowi zademonstrowali najlepsze swoje zalety, zdobywając puchar Związku Radzieckiego.

(WUKA).

Konkurencja Łopkiewicza w biegu na 400 m jest tu radzieckim zawodnikiem, którego styl mimu! Wam prawdopodobnie jest go specjalność i nazwisko.

REGULAMIN NAGRODY KONKURSU

Należy czytelnie, najlepiej na maszynie opisać wszystkie zdjęcia koleisto, według wzoru:
Zdjęcie Nr 1
Zdjęcie Nr 2
Lid. Załączyć kupon kontrolny i włożyć wszystkie wszystkie zdjęcia koleisto do redakcji „Sportowca”. Warszawa ul. Łazienkowska 1.
Uwaga! Dokładnie podać nazwisko, imię i adres nadawcy. Na kopercie napisać: Konkurs Fotograficzny. Odpowiedź przysyłamy do końca listopada.

1. NARTY
2. NARTY
3. KOMPLET DO SIATKÓWKI
4. PARA ŁYŻEW
- 5-10. KSIĄŻKA „SPORT W ZSRR”

KUPON KONTROLNY

1. NREWISKO
2. Imię
3. Dokładny adres

2

Na pierwszym planie dwie dyszabolki: Dambadze i Wel-sówna, a lewej stoi Cmidina. Piłkę atakują, jak widzimy, radziecki zawodnik, który w 1948 r. przybył do Polski.

Przjrzyjcie się dokładnie naszym konkursowym fotografom; zawierają one dużo niescielości, które należy aprostować. Czytelnicy pragnący wziąć udział w konkursie muszą „rozsyfrować” zdjęcia, w miarę swych sportowych wiadomości.

Uwaga! Pod każdym zdjęciem znajdą się trochę informacji. Należy je uzupełnić wskazaniem zmian i deformacji pozycyjnych fotomontażem. Po sprostowaniu tym należy napisać wszystko co wiemy o zawodnikach radzieckich (podając ich imię i nazwisko), których rozpoznamy na każdej z fotografii konkursowych.

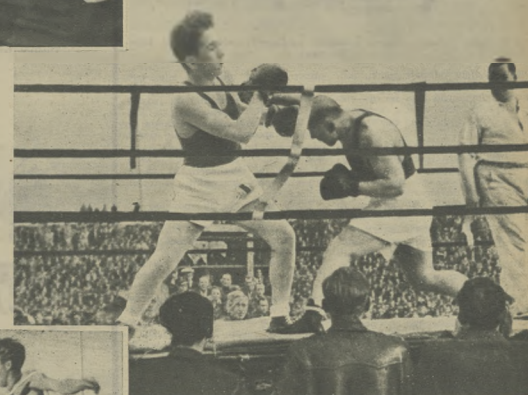
3

Bieg 3.000 m z przeszkodami w Warszawie.

Fotomontaż: S. Rostkowski

Pamiętamy wysiłek radzieckich lekkoatletów w Warszawie. Oto 100 m na stadionie Wojska Polskiego.

Czy Chyba wygrał to spotkanie?

Mecz piłkarski na stadionie w Chorsowie. Jaki był wynik pojedynku Barwińskiego z Torpedowcem Ponomariew?

WSPANIAŁĄ imprezę ogląda-
li wrocławianie na stadionie
im. gen. Świerczewskiego.
Choć miejsc zabrakło (nawet na tak
wielkim stadionie), organizatorzy u-
porali się z tłokiem. Tu należy przy-
klasnąć także i wrocławskiej publi-
czności. Obiektywizm, zdrowy dop-
ing, porządek (mimo tłoku) stwo-
rzył atmosferę — niestety zbyt rzad-
ko widzianą na naszych boiskach.

Kolejne biegi prawie do końca im
prezy nie wylaniały mistrza. Napie-
cie wielotysięcznej widowni rosło z
biegu na bieg. Po trzynastym star-
cie było wiadome, że mistrzostwo
zdobyć może już tylko jeden z trzech
zawodników: Spyra, Szwendrowski
lub Raniszewski.

W dalszych biegach trzech ci zawo-
dnicy nie mieli się już spotkać ze
sobą. Tak więc wynik zależał jedy-

nie od pojedynku każdego z nich z
pozostałymi żużlowcami.

Bieg dziewiętnasty: Szwendrow-
ski, mający na starcie około 20 m
straty, dopiero w czwartym okrąże-
niu, przy szalonym dopingu 60 000
widowni, wychodzi na czoło mijając
Zendrowskiego, Bonina i Kaznow-
skiego.

Na widowni konsternacja. Idą w
ruch ołówki; Szwendrowski i Spy-
ra po zakończeniu startów mają jed-
nakową ilość zwycięstw i porażek.
Kto będzie mistrzem? I znów, bra-
wo organizatorzy! Za chwilę znamy
już wynik:

Mistrzem Polski na rok 1951 został
młodzieńcki Szwendrowski. O zwy-
cięstwie zdecydowała różnica cza-
sów we wszystkich biegach. Od mi-
strzostwa dzielił Spyra tylko 3,1
sekundy.

MOTOREM NA PRZEŁAJ

Wicemistrz Polski — Spyra (Górniki) ustanowił nowy rekord toru
(1:30 min.)

Wśród wielu odmian sportu mo-
torowego odmianną łączącą dwie naj-
bardziej popularne jego formy — rai-
dy i wyścigi, jest wyścig terenowy
(przełajowy), znany pod nazwą mo-
tocrossu.

Można by powiedzieć, że moto-
cross jest najpraktyczniejszą i naj-
bardziej życiową, tj. zbliżoną do
warunków i potrzeb naturalnych,
formą sportu motorowego.

Sport motorowy jest jednym ze
sportów obronnych, jest sportem
wychowującym przyszłe kadry wy-
sokowartościowych żołnierzy — mo-
tocyklistów. Szczególnie jednak
motocrossy odpowiadają wymaga-
niom stawianym przed sportem ob-
ronnym. Różnorodny teren, który
należy pokonać w możliwie naj-
krótszym czasie jadąc na motocyklu
zwykłym, użytkowym, z pełnym
wyposażeniem — stawia przed za-
wodnikiem trudności, na które przy
codziennej jeździe napotyka prawie
każdy motocyklista.

Motocrossy wymagają od zawo-
dnika doskonałej kondycji fizycznej
oraz starannego przygotowania mo-
tocykla. Gdy już mówimy o kon-
dycji, chciałbym pozwolić sobie na
małą dygresję.

Odbierzmy większość ludzi inte-
resujących się sportem motorowym,
lecz nie uprawiających go czynnie,
uważa, że nie wymaga on od za-
wodnika specjalnej kondycji. „Co
innego piłka nożna czy hokej, ko-
sztykółka, boks, a nawet tenis. Ale
na motocyklu? Zawodnik przecież
tylko siedzi i właściwie nic nie ro-
bi. To przyjemność i wypoczynek!”
Tak myśli niestety większość. Tym-
czasem, czy to w dwudziestominu-
towym wyścigu ulicznym, czy kilku-
godzinnym raidzie a szczególnie w
motocrossie kondycja fizyczna od-
grywa bardzo ważną rolę.

Mogę dodać z własnego doświad-
czenia, że po ukończeniu motocrossu
byłem bardziej zmęczony, niż po
przebyciu toru przeszkód w przepi-
sowym czasie (choć trenowałem tor).

Motocrossy w większym stop-
niu niż raidy i wyścigi uliczne,
ćwiczą orientację i szybkość de-
cyzji. Bezpośrednie zagrożenie przez
współkonkurentów (w odróżnieniu
od raidów) zmusza zawodnika do
maksymalnego wysiłku.

Polski sport motorowy przed dwu-
ma laty wprowadził motocross do
eliminacji raidowych, lecz niestety
od tego czasu, poza tą jedyną im-
prezą w roku, motocrossów się nie
organizuje. W tegorocznym sezonie,
w ramach eliminacji okręgowych
pod Krakowem, odbył się motocross
na — podobno — bardzo ciekawej
trasie. Piszę „podobno” gdyż o im-

prezie tej nic bliższego nie było
wiadomo, a pewnych szczegółów
dowiedziałem się o niej od jedyn-
go zawodnika warszawskiego, któ-
ry brał w niej udział. Szkoda, że
komisja sportowa PZM nie wzięła
pod uwagę tej podkrakowskiej, lub
jakiejś innej, trasy — ciekawszej
od trasy w Chylicach, na której
organizowano wszystkie doroczne
motocrossy.

Trasa w Chylicach bowiem ma
dwie zasadnicze wady. Jest krótka
(jedno okrążenie ca. 2000 m), i nieco
jednostajna terenowo (piasek).

Motocrossy urządzone za granicą
mają trasę kilkakrotnie dłuższą
(1 okrążenie 5 — 15 km) i o bardzo
urozmaiconym terenie. Na trasie
motocrossu winny bowiem się zna-
leżeć zarówno drogi o podłożu tward-
szym i trawiastym, błotnistym i pia-
szczystym, szersze ścieżki leśne i
łąki. Wskazane są również wznie-
sienia i spadki, co bardziej uroz-
maica trasę i czyni ją trudniejszą.

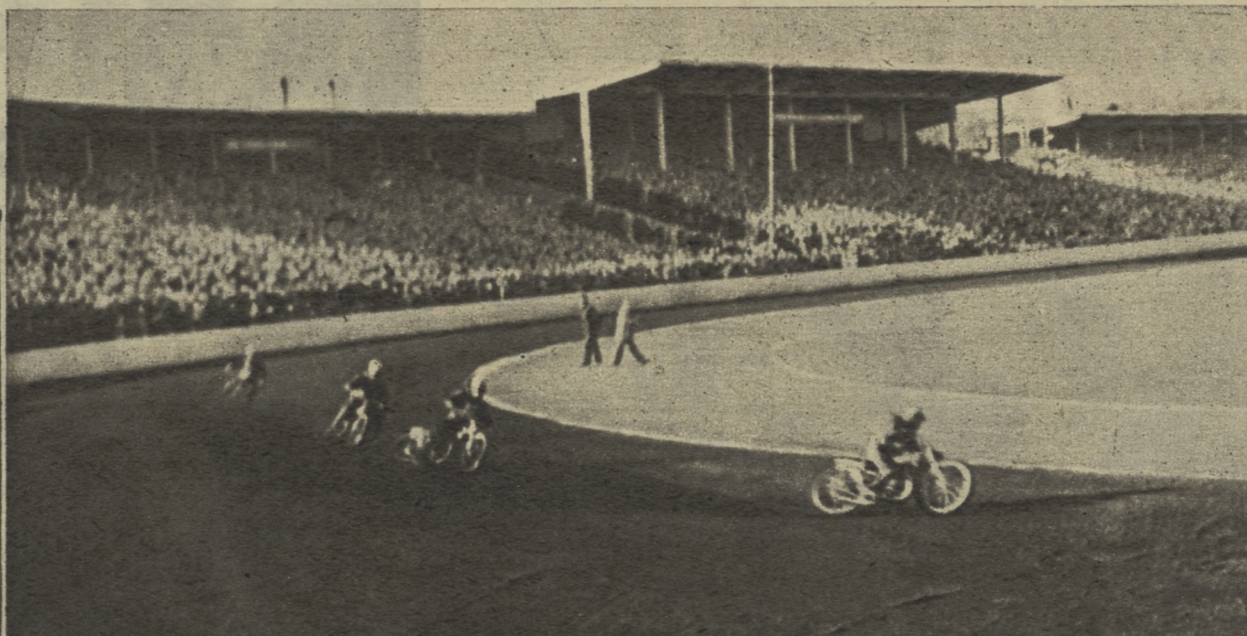
Motocross, który jako IV elimina-
cja do raidowych mistrzostw Pol-
ski odbył się w Chylicach, dowiódł,
że poziom naszych zawodników i
to nie tylko „żelaznej czołówki”,
lecz prawie całej ilości startujących,
znacznie się podniósł w stosunku
do roku ubiegłego. Najlepiej zil-
struje to kilka cyfr. W roku ubie-
głym najlepszy czas motocrossu uzy-
skał St. Brun na Jawie 250 ccm —
17,03 min., a w roku bieżącym pra-
wie na tej samej trasie zwycięzca ka-
tegorii 250 ccm Jankowski miał czas
15,00,2, a zawodnik, który zajął
5 miejsce w tej kategorii miał czas
poniżej 16 minut. Najlepszy czas
motocrossu uzyskał Kwiatkowski (AJS
500 ccm) 14,34.

Także i widowisko motocrossu
jest jedną z najciekawszych imprez
motorowych. Szkoda więc, że o mo-
tocrossie w Chylicach niezaintereso-
wani nie wiedzieli nic lub prawie
nic. Żadnych afiszów, małeńka tyl-
ko wzmianka w prasie codziennej,
żadnego starania ze strony organi-
zatorów o spopularyzowanie tej od-
miany sportu motorowego wśród
społeczeństwa. A przecież trasy
motocrossów za granicą są obsadzo-
ne przez tysiące widzów.

Wobec tylu zalet tej odmiany
sportu motorowego należy się spo-
dziewać, że w kalendarzu imprez
sportowych na rok 1952 komisja
sportowa PZM umieści co najmniej
tyle ogólnopolskich motocrossów na
nowych i ciekawych trasach, ile
wyścigów ulicznych, oraz że moto-
cross zyska sobie większą popular-
ność zarówno wśród organizatorów
jak i publiczności.

EDWARD KOSTRZYCO

TRIUMF WŁODZIEŻY NA WROCŁAWSKIM TORZE

Ogólny widok stadionu im. gen. Świerczewskiego.
(fot. Przybylski)

Na podium zwycięzców stoją od le-
wej: II wicemistrz, Raniszewski
(Gwardia), mistrz Polski Szwendro-
wski (Ogniwo) i I wicemistrz
Spyra (Górniki).
(fot. Przybylski)

Takie skoki robili wszyscy zawo-
dnicy wjeżdżający wystarczająco
szybko na płaszczystą górę. Na zdję-
ciu: autor artykułu na trasie moto-
crossu.

Fot. W. Perzyński

Nikietyn (Budowlani, Gdańsk) na
ostrym płaszczyście zjeżdża pod-
czas motocrossu w Chylicach

Radziecki trener Chomienkow

OCENIA LEKKOATLETYKĘ 1951

Lekkoatletyka, jej rozwój i poziom, są jakby miarą całej kultury sportowej. I nie jest przypadkiem, że w naszym kraju, gdzie masowemu rozwojowi sportu Partia i Rząd poświęca zawsze tyle uwagi, lekkoatletyka postępuje naprzód. Z każdym rokiem nazwiska radzieckich sportowców coraz częściej ukazują się w tabelach światowych i europejskich rekordów.

Podstawa lekkoatletyki

Nazwiska lekkoatletów radzieckich znane są teraz wszędzie, gdzie znane jest samo pojęcie „lekkoatletyka”.

Na to pojęcie składa się: bieg, skoki i rzuty — zasadnicze elementy, bez których nie do pomyślenia jest prawie żaden rodzaj sportu. I rzeczywiście, jaki byłby sport nie wzięli, podstawą jest zawsze lekkoatletyka. Piłka nożna opiera się na biegach i skoku, koszykówka na biegach, skokach i rzutach, narciarstwo na biegach i skokach, łyżwiarstwo na biegach. Do treningu każdego sportowca, niezależnie od jego „specjalności”, obowiązkowo należą ćwiczenia lekkoatletyczne.

Lekkoatletyka rozwija wszechstronnie człowieka, wychowuje w nim najważniejsze zalety fizyczne: siłę, szybkość i zręczność. Świadczą o tym przekonująco liczby rekordów sportowych. Rekordy — to wynik wspólnych wysiłków najlepszych sportowców i ich trenerów. Twórcze poszukiwania trwają ciągle na treningach, na zawodach, na konferencjach i zebraniach.

100 i 200 — Suchariw

W biegu mężczyzn na 100 metrów brało udział 67 sportowców. Jak i w roku ubiegłym mistrzostwo zdobył mieszkaniec Moskwy, Włodzimierz Suchariw. W półfinale przebiegł 100 metrów w 10,4 sek., a w finale wygrał w czasie 10,6 sek. Ten sam Suchariw osiągnął zwycięstwo i w drugiej sprinterskiej konkurencji 200 m. Jak wiadomo, ten najwybitniejszy biegacz dwukrotnie w tym roku poprawił rekord ZSRR. W biegu na 200 m Suchariw przebiegł tę odległość najpierw w 21,4 sek., a potem w 21,2 sek.

Liczy te są wynikiem wielkiej wytrwałej pracy, jaką przeprowadził Suchariw wspólnie ze swoim trenerem, Mikołajem Karakułowem. Nazwisko Karakułowa jest powszechnie znane w naszym kraju. W ciągu wielu lat był niezwykłym w 100-metrowce. Obecnie ten wybitny sprinter jest trenerem, a pierwszym jego uczniem stał się dawny jego rywal — Suchariw.

Karakułow wiele razy próbował pobić rekord na 200 metrów, należący do Roberta Luiko, lecz zawsze bez powodzenia. Teraz wyłożył wszystkie siły i całą swoją wiedzę, by Suchariw mógł zakończyć rozpoczęte przez niego dzieło. Trudność biegu na 200 metrów polega na tym, aby przebiec drugi odcinek 100-metrowy nie obniżając szybkości. Suchariw osiągnął to. Nowy rekord w biegu na 200 metrów, który zalicza się do klasycznych dystansów, jest wynikiem twórczych poszukiwań trenera i biegacza.

Zdawałoby się, że po tak bogatym sezonie, trudno się spodziewać nowych, znacznych wyników, że wszystko zostało zrobione i wszystko powiedziane, że czas już na podsumowanie osiągnięć. A oto w końcu wrzesnia, na międzynarodowych zawodach lekkoatletycznych w Rumunii, byliśmy świadkami nowych, wybitnych osiągnięć radzieckich lekkoatletów. Sukces Suchariewa, który jak wiadomo przebiegł 100

metrów w 10,3 sek. oraz światowy rekord w biegu kobiecym sztafetowym cztery razy 200 metrów, świadczą o tym, że wreszcie udało się ruszyć z martwego punktu — jeden z najbardziej trudnych odcinków lekkiej atletyki.

W 1900 r. rosyjski rekord w biegu na 100 metrów wynosił 12,6 sek., to znaczy, że w ciągu pół wieku, najlepszym biegaczom udało się zmniejszyć czas zaledwie o 2,3 sek. W tej, na pierwszy rzut oka skrom-

Szurm młodych

Po uchwale KC WKP(b) w sprawie rozwoju kultury fizycznej i sportu, wiele było zrobione w celu wciągnięcia do lekkiej atletyki największej ilości młodzieży. Już trzeci rok w całym kraju organizowane są korespondencyjne zawody lekkoatletyczne, w których biorą udział setki tysięcy ludzi. W tych rzeczywiście masowych zawodach wyróżnia się wielka ilość zdolnych

z doświadczonymi mistrzami w biegu 400 m przez płotki młody białoruski biegacz, Julin, zajął on trzecie miejsce po Litujewie i Łuniewie. Łuniew i Julin są uczniami mińskiego trenera Lewinasona, który wychował nowego mistrza ZSRR w rzucie oszczepem — Nabokowa. Nabokowa pokonała rekordzistkę świata — Smirnicką.

Również wyróżniła się sportowa młodzież w skokach. W skoku wzwyż zwyciężył młody skoczek — Wansowicz, z wynikiem 1 m 91 cm.

W ciągu całej historii radzieckich mistrzostw lekkoatletycznych nie było wyniku takiego, jaki osiągnął w skoku o tyczce młody skoczek Braźnik. W walce ze swoim rodakiem Denisenko, Braźnik przeszedł wysokość 4 m 27 cm i zdobył mistrzostwo Związku Radzieckiego.

4,37!

Skok o tyczce, to jeden z najbardziej skomplikowanych wyczynów lekkoatletyki. Wymaga on od sportowca akrobatycznej zręczności, wielkiej siły woli, sprinterskiej szybkości, gimnastycznej siły. Trener Kowalenko, który przygotował Braźnika, może być dumny z niego. Jak wiadomo, niedługo potem, po powrocie do Kijowa Denisenko osiągnął znakomity sukces. Pobił rekord Ozolina, skacząc 4 metry 37 cm. Zasłużony mistrz, Nikołaj Ozolin, jest jednym z lepszych trenerów w kraju. Nie spotykamy go więcej z tyczką w rękach, ale widzimy jego młodych, zdolnych uczniów, Denisenko i Suchariewa.

Inny jego uczeń Szerbakow, najlepszy skoczek w Europie, zdobył tytuł mistrza w biegającym roku. Już w ciągu wielu lat osiąga niezmiennie duże sukcesy w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem Estończyk Lipp. Na mistrzostwach kula jego przeleciała 16 m 83 cm.

Gdy na zielone boisko stadionu wychodzi lekkoatleta z oszczepem w ręku, wtedy zawsze wspominamy zasłużonego mistrza, Wiktora Aleksiejewa. W swojej szkole sportowej Aleksiejew przygotował wielu wybitnych, młodych sportowców w różnych rodzajach lekkiej atletyki.

Specjalnie wyróżniają się jego uczniowie w rzucie oszczepem. Tytuł mistrza ZSRR w rzucie oszczepem zdobył uczeń Aleksiejewa leningradczyk Szerbakow, rzutem 68 metrów 13 centymetrów. Trzecie miejsce zajął młody Kuzniecowa (trener Sulijew), który posiada wszystkie warunki ku temu, by rzucać oszczep poza granicę 70 metrów.

Wielokrotny mistrz ZSRR w rzucie młotem. Kanaki musiał ustąpić miejsca młodemu Dyblenko, uczniowi trenera Jefremowa.

Według ustalonych tradycji, lekkoatletyczne zawody rozpoczynają się biegiem na 100 metrów, i tu, już w pierwszym numerze programu, byliśmy świadkami zdecydowanego natarcia młodzieży, tyfliska zawodniczka, uczennica znanego trenera Tachtarowa, Chnykina, osiągnęła sukces, zdobywając mistrzostwo ZSRR w biegu na 100 metrów i również na 200 metrów. Chnykina w tym roku ukończyła szkołę ze złotym medalem i wróciła do domu z jeszcze dwoma złotymi medalami mistrzowskimi. Pod koniec sezonu w Rumunii przebiegła 100 metrów w czasie 11,7 sek., ustalając nowy rekord krajowy.

Lepsze od Dumbadze

Gdy wychodzi na start Czudina, widzimy zawsze w pobliżu człowie-

Nowy rekordista ZSRR, Piotr Denisenko, podczas rekordowego skoku — 4,37 m.

nej liczbie, mieszczą się twórcze poszukiwania i wysiłki biegaczy kilku pokoleń. Oto jak przebiegała walka o szybkość na 100 metrach, począwszy choćby od 1918 r. W tym roku rekord krajowy wynosił 11,2 sek. Było potrzeba całych dziesięciu lat, ażeby Sybirak Potanin, skrócił czas o jedną dziesiątą sekundy. W następnym roku rekord ten został poprawiony przez Podgajckiego, który przebiegł 100 m w 11 sekund. W tym samym 1928 roku Kornijenko z Dalekiego Wschodu, osiągnął nowy wynik rekordowy, skracając czas o dwie dziesiąte sekundy. W 1929 r. również udało mu się poprawić o jedną dziesiątą sekundy i ustanowić rekord krajowy w czasie 10,7 sek. I teraz następuje wieloletnia przerwa. Po jedenastu latach w roku 1940, Gołowkin zdołał przebiec 100 metrów w czasie 10,6 sek., również trzeba było czekać osiem lat na wybitny wynik Karakułowa — 10,4 sek. Już tylko dwie kresczki sekundomierza, dwie dziesiąte sekun-

sportowców. Weźmy na przykład bieg na 400 m. Zwycięzcą w tej konkurencji jest wyjątkowo zdolny, leningradzki lekkoatleta, Litujew (trener Sadowski). Biorąc po raz pierwszy udział w mistrzostwach ZSRR, Litujew nie tylko wygrał bieg, ale i ustanowił nowy rekord krajowy na 400 m — 48,3 sek. Drugie miejsce zajął zupełnie młody lekkoatleta z Łotwy, Pilaks, w czasie 48,3 sek.

Biegi na 1500 m wymagają od sportowca wielkiej umiejętności łączenia wytrzymałości z szybkością oraz subtelnej taktyki. Mistrzostwo

Świeżo upieczona mistrzyni w rzucie oszczepem, Nabokowa, dzielnie wytrzymuje atak fotoreporterów.

dy, dzielili rekord radziecki od światowego. Oto po trzech latach, na międzynarodowych zawodach w Bukareszcie następcą Karakułowa i jego uczeń, Suchariw, poprawił o jedną dziesiątą sekundy rekord radziecki.

Biorąc jakikolwiek wynik w zawodach, zatrzymując się przy jakim bądź nazwisku, zawsze zerkniemy się z osobą trenera. O tych ludziach mało pisało, nazwiska ich nie są zwykle podawane w sprawozdaniach prasowych, w których wymieniane są nazwiska nowych mistrzów i rekordzistów. Ale właśnie ich praca w dużej mierze wpływa na osiągnięcie zwycięstw.

zdołał, jak i w zeszłym roku, estoński biegacz Weetyusame, drugie i trzecie miejsce uzyskali młodzi sportowcy Płatajkin (trener Wakurow) i Solomko (trener Denisow). Należy podkreślić poprawę wyników w biegach przez płotki. Ten rodzaj biegu wymaga od sportowca umiejętności dokładnego wyliczenia i doskonałej techniki brania przeszkód. Najmniejsza niedokładność zawsze wpływa na wynik. Tu, obok wielokrotnego mistrza, zwycięzcy biegu na 110 metrów Bulanczyka, (trener Sinicki), znalazł się jego stały konkurent, Łuniew, oraz biegacz z Uzbekistanu, Popow. Z powodzeniem współzawodniczył

NOWOCZESNY STYL SKOKU O TYCZCE

ka, który przygotował i wychował tę wszechstronną sportsmankę o światowym nazwisku. To zasłużony mistrz sportu Sergiejew, najbardziej znany trener w ZSRR.

Bardzo jaskrawym momentem mistrzostw, był rzut dyskiem kobiet. Dotychczas, rekordzistka świata Dumbadze nie miała równych sobie przeciwników i sam fakt jej udziału w zawodach, oznaczał jej zwycięstwo. Ale tym razem wypadki potoczyły się inaczej. Dumbadze musiała zadowolić się tylko trzecim miejscem. Uczennica zasłużonego mistrza sportu Markowa — Romaszkowa rzuciła dysk 49 metrów 78 centymetrów, osiągając drugi wynik w świecie i mistrzostwo ZSRR.

[illegible]

W drodze do autokarów, które zawiozą piłkarzy Dynamo do hotelu Bristol.

W Warszawie, po entuzjastycznym powitaniu na Dworcu Gdańskim piłkarze tyfliskiego Dynamo odjechali autobusami na przystępie w hotelu „Bristol”. Na zdjęciu stoją od lewej: Maj-szuradze (zast. kier.), Pił-necki (wiceprzewod. GKKF) Diapszpa (piłkarz) i Goglidze (kierownik drużyny).

Historyczny dzień 8 sierpnia 1946 roku. Pierwsze spotkanie sportowców Polskiej i ZSRR. Na zdjęciu moment przed meczem „Torpedo” — reprezentacja PZPN. Warszawską publiczność gorąco i serdecznie witają przedstawiciele Kraju Rad. Pierwszy ten mecz zakończył się wynikiem 1:1.

INŻ. TADEUSZ KUCHAR

O POBYCIE W NRD

d) rozważanie wykonawstwa—a w szczególności organizacji robót i ich kontroli.

Wspaniały rozwój sportu w ZSRR, oparcie tego sportu o masowe zdawanie norm na GTO — to gwarancja zdrowia i tężyzny młodych kadr, sprawnych do pracy i obrony pokoju. Z tych młodych narciarzy, dzięki masowemu rozwojowi kultury fizycznej, wyrosną zahartowani do trudów, sprawni duchem i ciałem obrońcy socjalistycznej Ojczyzny i postępu.

ALEKSIEJ ARŻANOW
WIKTOR JAROSZEW
Tłum. J. MARKIEWICZ

SZLAKIEM BOJOWYM sportowca-partyzanta

WYD. CK. WLKMS
„MŁODA GWARDIA” 1950 R.
CZĘŚĆ I. ROZDZIAŁ III.

Bohaterem książki — której jeden fragment drukowaliśmy już w naszym piśmie — jest młody sportowiec radziecki, rodem z Syberii. Akcja obejmuje szereg opowiadań z walk oddziałów partyzanckich na tyłach armii hitlerowskiej podczas Wielkiej Wojny Narodowej, na terenie Białorusi, oraz wspomnienia Grigorija z lat dziecięcych.

Postać i nazwisko bohatera są prawdziwe. Głównymi cechami Tokujewa i jego towarzyszy broni — partyzantów — to gorąca miłość ojczyzny, bezgraniczne oddanie sprawie Partii Lenina — Stalina, pragnienie uwolnienia wszystkich krajów radzieckich od groźby hitlerowskiej zagłady i budowa trwałego pokoju.

Ogniwa tego łańcucha bohaterackich walk, których powodzenie w wielkiej mierze osiągnięte jest dzięki sprawności fizycznej partyzantów, naciągają się, paraliżując działania wroga i armii.

Niesłychany hart ducha naszego bohatera uczynił zń legendarną postacią Białoruskiej Republiki. Po zwycięskiej Wielkiej Wojnie Narodowej Tokujew został przewodzącym sportowego stowarzyszenia „Spartak” na Białorusi, wychowując nowe pokolenie sportowców, zahartowanych fizycznie i duchowo, młodych swą wielką ojczyznę, krzewiących światowego pokoju.

JESZCZE jeden dwunastogodzinny marsz i front pozostał daleko. Brygada zagłębiwszy się na tyłach przeciwnika rozproszyła się w gęstwinie białoruskich lasów.

Młodzi dowódcy marzyli o natychmiastowym uderzeniu na wroga, lecz pułkownik Lewaczew studiował palone głowy.

— Nie po to nas przysłano, byśmy mieli rozbić dwa czy trzy hitlerowskie bataliony, a potem dać się rozgromić. Naszym głównym zadaniem jest wywiad. Należy przede wszystkim uzyskać jasny obraz wszystkich działań przeciwnika, i wtedy dopiero przystąpić do walki.

W wykonaniu rozkazu dowódcy, pododdziały brygady zaczęły się w głąb lasów pod silną ochroną straż, zachowując największą ostrożność.

Oddział Tokujewa zatrzymał się

w cieniu wysokopiętnych sosn. Rdzawe pnie wznosiły się jak strzeliste kolumny, podtrzymując strop gęstych gałęzi. Patolka natychmiast rozciągnął się na ziemi i po chwili już chrząkał. Część żołnierzy rozlała się kołem gwarząc półgłosem i paląc papierosy. Dwaj przysiedli obok Tokujewa, jeden wyjął z zanadru arkusik papieru i zabrał się do pisania listu, pewnie do rodziny. Drugi, nazwiskiem Osipow, długo śledził w milczeniu szybkie ruchy ołówka po papierze, wreszcie uśmiechnąwszy się smutnie powiedział: — Czy sądzisz, że tu do drzew przymocowane są skrzynki pocztowe? Czy będziemy pisali, czy nie i tak nie sądzone nam wrócić do domu.

— Nie kracz jak wrona — odpowiedział piejący i nachmurzywszy się rzucił ołówek na papierz.

Grzegorz z oburzeniem zerwał się z miejsca: — Ejże, Osipow, na fron-

STRESZCZENIE I CZĘŚCI DRUKOWANEJ W „SPORTOWCU” Nr 13 i 14

Brygada pułkownika Lewaczewa przebywała na obozie letnim, gdy nagle nadstąpił rozkaz bojowy. Zaczęła się wojna. Związek Radziecki został napadnięty przez hitlerowskie Niemcy. Brygada płk. Lewaczewa otrzymała ważne i odpowiedzialne zadanie: przeniknąć między oddziałami nieprzyjaciela i osłabiania wroga ciągłym nękaniami na tyłach.

Aby to wykonać trzeba było „nasłogać języka”. Do tego zadania został wyznaczony jeden z najsprawniejszych — sierżant Tokujew. Dobrał on sobie towarzysza Patolkę, człowieka ogromnej postawy i siły. Razem wyruszyli nocą na wyprawę.

Zatrzymali się na skraju lasu, przy drodze, ponieważ słychać tu było wartki przebiegających czasami maszyn wroga. Leżeli na płasku i Tokujew, wyszukując odpowiedniej chwili, przypominał sobie jakiegoś to doznał niepewności na zawodach motocyklowych, gdy chciał skrócić trasę i przejechać poprzez płaskowyż teren.

Wykorzystując doświadczenie motocyklisty Tokujew wraz z towarzyszem przygotował zasadkę, której wynikiem jest brawurowo schwytanie dwóch hitlerowców.

Dziś drukujemy dalszy fragment tego pasjonującego prawdziwego opowiadania.

cie potrzebujemy żołnierzy, nie maz gajów. Powinieneś podtrzymać towarzysza na duchu, a nie szerzyć paniki! — Powiedziałwszy to, odwrócił się i szybkim krokiem pomaszerował w głąb lasu.

Sam, w pierwszych dniach wojny, nieraz ze wzruszeniem wspominał dom, rodzinę, życie spokojne i swoje najmilsze upodobanie — sport. Wszystkie te myśli prowadziły do jednego wniosku: mocniej bić wroga. Im prędzej zwyciężymy, tym prędzej spełnią się nasze pragnienia i tęsknoty. Żył więc jednym pragnieniem: zwyciężyć!

Dlatego wszelkie przejawy małoduszności, smutku i niewiary w zwycięstwo wywoływały w nim silne uczucie gniewu i oburzenia.

Pogrążony w swych myślach Tokujew zagłębiał się coraz dalej w las. Nagle, spod nóg, wyrwał mu się z hałasem młody jarząbek. Grze-

gorz drgnął i z przyzwyczajenia sięgnął po broń, lecz natchymśt opamiętał się i opuściwszy ręce ze smutkiem pokłwał głową.

— Czyżbyś na polowanie wyszedł? — rozległ się przyciszony głos opodał. Grzegorz odwrócił się zaskoczony, tuż obok na niewielkim podu siedział oficer oświatowy brygady — Wasiliew.

— Dzieciństwo mi się przypomina to, towarzyszu — powiedział Tokujew i poczuł się jakos niewojno. Ież to ja nastroziłem i nabapalem tych jarząbków!

— Przypuśćmy — rzekł Wasiliew — ale dlaczego masz taką zgnębią minę? Siadał, powiedz co cię dę czy.

Tokujew przysiadł na sąleđnim pieńku i opowiedział treść niewesołej rozmowy, przeprowadzonej przed chwilą. Oficer oświatowy schyliwszy na bok głowę przysłuchiwał się opowiadaniu, obsenwując wyniki mrówid ciągnącej wśród korzonków zeszłoroczny kawałek listka.

Gdy Grzegorz zamilkł, Wasiliew oderwał oczy od mrówki i z uwagą zaczął się przyglądać zasmuconej twarzy sierżanta.

— Popeliłeś błąd, kandydacie do partii, Grzegorzu Tokujew — powie dział dobitnie po chwili.

Opalone policzki sierżanta zaczęły wienić się gwałtownie. Zmarłwiony i przejęty nie spuszczał oczu z twarzy Wasiliewa, jakby chciał się czegoś dowiedzieć, a nie miał odwagi zapytać.

— Nie rozumiesz, na czym polega twój błąd? — zapytał Wasiliew — zaraz ci to wyjaśnię. — Oto siedzi przede mną dowódca oddziału Tokujew: Co mogę o nim powiedzieć? Wyszkolony, zdyscyplinowany młody dowódca, doskonały sportowiec, odważny żołnierz. Przed paru dniami zrecznie pojmiał hitlerowca. Zuch, dowódca oddziału Tokujew. Oto co mogę powiedzieć!

Oficer zamilkł na chwilę i potem ciągnął dalej. — Pamiętam twój postawę podczas wojny fińskiej. Ie dy otrzymałeś telegram z wiadomością o śmierci ojca. Nikomu nie powiedziałeś, nawet przede mną zasłatałeś tę wiadomość. O urlop poprosiłeś dopiero po ukończeniu działań wojennych...

Cóż można o tym powiedzieć? Jako obywatel Związku Radzieckiego Grzegorz Tokujew spełnił szlachetny czyn. Wiedział jak powinien postępować patriota, gdy potrzebuje go ojczyzna. A teraz?

Tokujew spuścił oczy w oczekiwaniu dalszej wypowiedzi dowódcy.

— A teraz co? — powtórzył Wasiliew. — Jak postąpił dzisiaj komunista Tokujew? Posłyszał parę żałosnych słów wypowiedzianych przez człowieka, który się chwilowo załamał i... uciekł. Tak, uciekł... Rozestrojony, zleniewowany uciekł do lasu przeżywać... Czyż tak postępuje komunista? Przecież to można po równać z dezercją z odpowiedzialne go posterunku...

Grzegorz zerwał się z pnia na równe nogi, zbliadł, oczy mu zapłonęły.

— Siadał, siadał — spokojnie mó wiał oficer. Tokujew zauważył uśmiech drgający na kątach warg Wasiliewa. — Trzeba się zawsze wczuć w sytuację. Obowiązkiem twoim było przeprowadzenie ciepłej, serdecznej pogawędki z żołnierzami. Po winieś był przypomnieć im o obowiązkach wobec Ojczyzny. Jaki to zaszczyt przypađł nam w udziale: Obrona Ojczyzny przed niecnym wrogiem. Jak to Towarzysz Stalin powiedział: wojować trzeba tak, by zniszczyć hitlerowców i do domu wrócić... O, tak właśnie. To byłoby dowodem, że komunista Tokujew wypełnił swoje partyjne zadanie.

— Czy zrozumiełeś mnie? — Zrozumiałem — towarzyszu — odpowiedział Tokujew i twarz mu się rozjaśniła. — Nie przemyslałem tego.

— W przyszłości będziesz wiedział, jak należy postąpić. Wiesz przecież dobrze, że każdy komunista winien przede wszystkim być agitatorem. Przyjmij jeszcze jedną radę. Utrzymuj swoich żołnierzy w ustawicznym pogotowiu bojowym — przeprowadzaj trening fizyczny. To im ułatwi zniesienie trudów walk. Dziel się z nimi twoim doświadczeniem życiowym, młody jesteś to prawda, ale masz go już wiele. Ustępuj przekonować twoim przykładem.

Gdy Tokujew wrócił do swoich żołnierzy, czuł się pokrzepiony na duszy: wiedział już jak ma postępować.

Żołnierze zgromadzili się dookoła Patolki, który już się obudził.

Pietrek opowiadał coś wymachuując rękami.

— Znów coś bajdurzysz? — zapytał z uśmiechem Tokujew.

— Niech mnie — towarzyszu słierzanie — jeśli kłamię. Opowiadam im jak kowki w locie trafiałem paliką, gdy byłem wyrostkiem.

— To znaczy, że i dziś umiesz trafiać do celu — powiedział Grzegorz.

— Chciesz, spróbujemy zaraz kto lepiej rzuci granatem, ty czy ja? Chciesz?

Wziewszy ręczny granat, Tokujew sprawdził czy jest zabezpieczony i podrzucił go parę razy w rękę.

Uśmiechając się nieznacznie Patolka wziął swój obrzumi piaszcz i powiedział starannie na sęku, wyprostował się i zaczęnie spojrzal na Tokujewa.

— Ty, towarzyszu dowódco, jesteś mistrzem w sporcie, zwycięzasz zrecznością, ale rzut granatem wymaga siły... Patolka chciał dać do zrozumienia, że Tokujew może się jeszcze wycofać z nierównego spotkania.

Grzegorz jednak milczał. Znalazłszy na ziemi długą gałąź, położył ją na linii startu. Popatrząc z ukosa na żołnierzy, powiedział: — Nie przekraczać linii startu! Zaczynaj Pietrek, ja będę robił znaki!

Spłunąwszy w garść, Patolka rzucił z rozbiegu granat. Po obliczeniu Tokujew zawołał: — 45 m. Siabo, Pietrek, popraw się!

Zaciękawieni żołnierze zaczęli się liczniej gromadzić na polance.

Pietrek rzucił raz jeszcze. Granat leciał znacznie wyżej, tuż pod wierzchołkami sosn, a upadł zaledwie dwa metry dalej.

— Do samolotu celujesz, czy do kowki? — zapytał Tokujew. Widzowie zaczęli się śmiać. Patolka zgniewał się, zakasawszy rękawy koszulki rzucił z całych sił po raz trzeci. Ten rzut był już udany i Tokujew przeniósł wiechę o 6 metrów dalej. Obejrzawszy się z dumą wokoło, Patolka odeszedł na bok, ustępując miejsca innym.

Przyszła kolej na Tokujewa. Chwy ciwszy granat rzucił go kilkakrotnie pod nogi, przygotowując mięśnie rąk do rzutu. Po czym odeszedłszy o 20 metrów od listwy, z szybkiego rozbiegu dokonał rzutu. Granat upadł tuż obok najlepszego wyniku Patolki.

— To było fajne — odeswał się ktoś z tłumy widzów.

Lecz Tokujew nie był jeszcze z siebie zadowolony, pokiwał głową i przygotował się do następnego rzutu. Tym razem granat padł o trzy metry dalej niż „rekord“ Patolki.

Ostatni rzut przewyższył ten rekord o osiem metrów.

— Czy jest jeszcze ktoś, kto chce próbować? — zaproponował Tokujew. Chętnych znalazło się dużo. W rzucaniu granatem współzawodniczo z zapalem. Przeszło pół godziny. Na polance słychać było wokoło śmiechy i żarty.

Tokujew uśmiechał się z głębokim zadowoleniem. Przyjemność sprawiło mu zwłaszcza to, że Osipow zajął trzecie miejsce, zaledwie trochę za Patolką.

— A niedawno myślałeś o śmierci — przygadył mu Tokujew. — Teraz będziesz miotaczem. Powiem o tym komendantowi drużyny.

— Bez dziesięciu hitlerowców nie zamierzam wrócić do domu — potul nie odpowiedział Osipow.

— Po pierwszej dziesiątce nabierz ochoty do następnej — zabarwował Tokujew, po czym poważnym głosem dodał — tylko nie pleć więcej głupstw!

Podniecony i wesoly Tokujew usiadł wśród swoich żołnierzy. Patolka przyglądając mu się z uwielbieniem, zapytał:

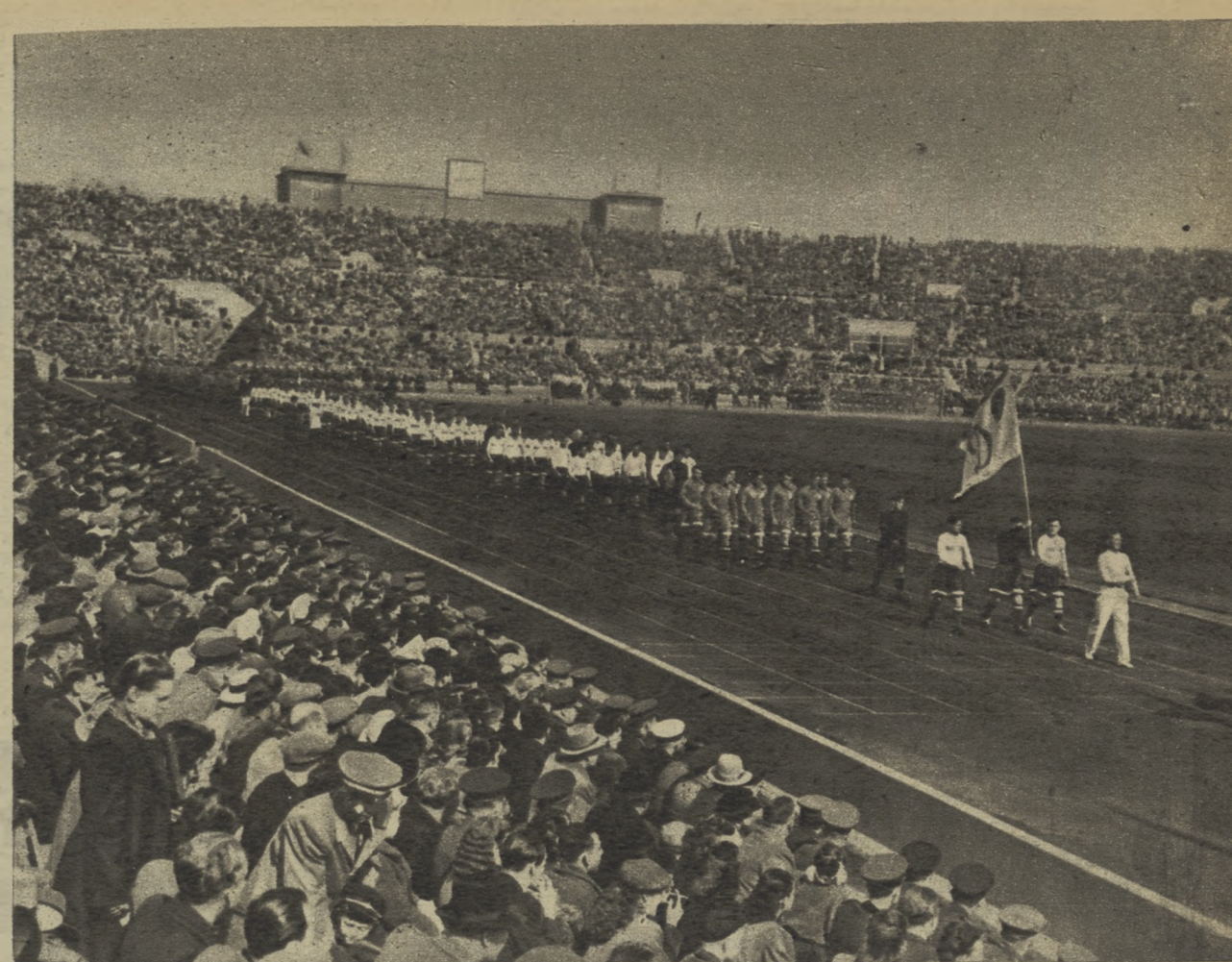
— Czyście z żelaza, towarzyszu komendancie, że siły u was tyle?

— Nie dziw się, Pietrek — odpowiedział sierżant — tyś podrostkiem kowki palikami trafiał, a ja mając cztery lata przerzucałem kamień na drugi brzeg Padengi.

— Gdzie to jest — ta Padenga? — zapytał jeden z żołnierzy.

— W okręgu archangielskim, taka rzeczka. Urodziłem się we wsi Potaszewka, na brzegu Padengi. Całe dzieciństwo tam spędziłem... Chcacie, to wam opowiem?...

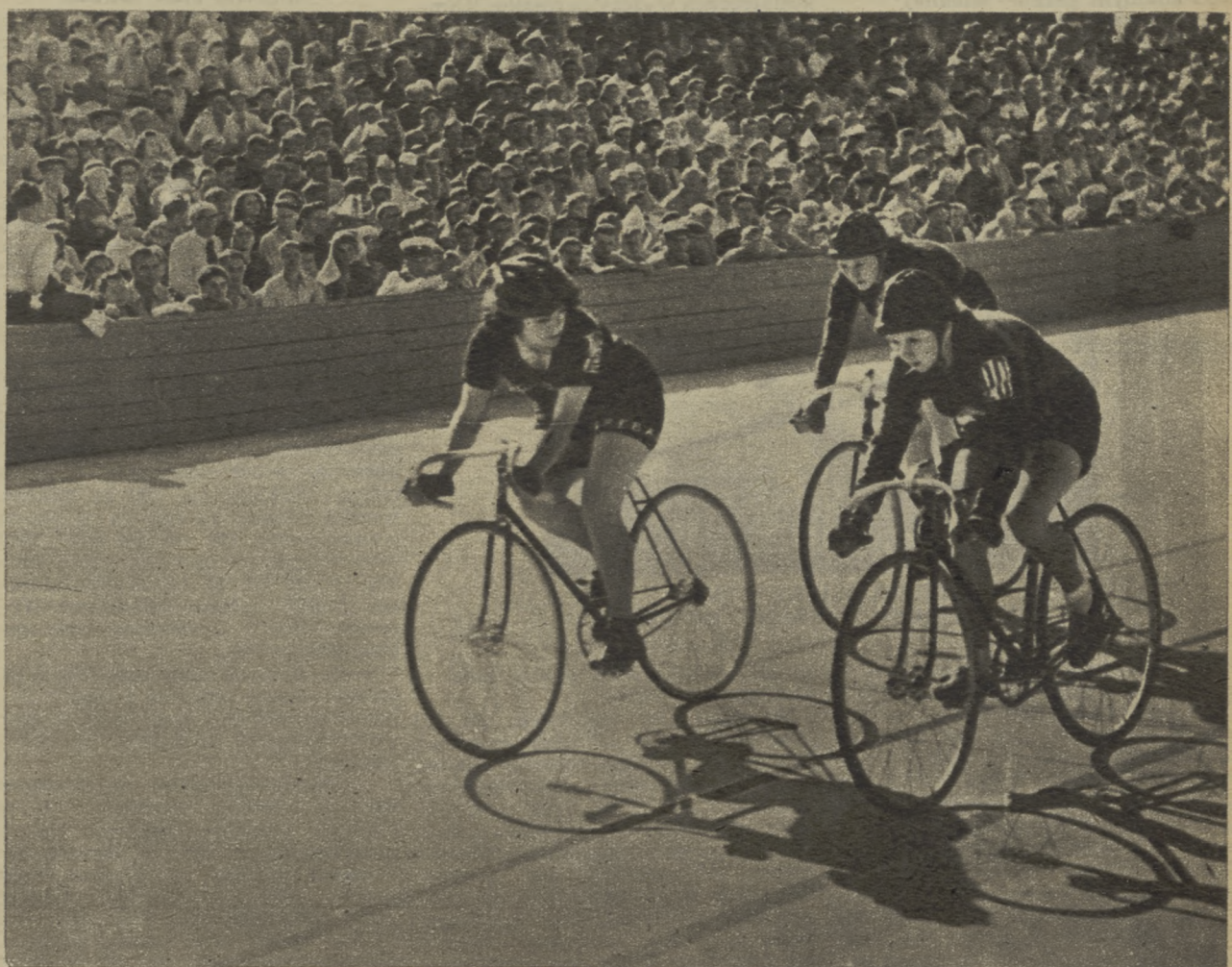
(D. c. n.)

Pilka nożna jest w ZSRR, jak i u nas, najpopularniejszą dyscypliną sportu, tylko że w ZSRR stała się ona już prawdziwie masowa i wysokiej klasy wyszynowej. Rokrocznie szereg piłkarski respcyna się i kończy imponującą defiladą. Na czele deflady widzimyDynamo , której tyfliską drużynę serdecznie i po bratersku gościmy dziś w naszym kraju.

Szermierka jest w Związku Radzieckim szeroko propagowana. Szczególnie wysoki poziom osiągnęła ona w Gruzji, gdzie zawody w tej dziedzinie sportu cieszą się ogromnym zainteresowaniem. — Na zdjęciu: tyfliscy szermierze pokasują swe umięjętności.

Sport radziecki jest najbardziej postępowym sportem na świecie. Dostarczył on swoim obywatelom najnowocześniejszych obiektów i urządzeń, a zasługiem swym ogarnął wszystkich. Nawet w tak „męskiej” dziedzinie sportu jak kolarstwo — biorą udział w zawodach kobiety radzieckie.

przedstawiam MISTRZÓW z ławy szkolnej

OD NASZEJ KORESPONDENTKI
KIRY GAŁCZYŃSKIEJ
(CÓRKI POETY)

ANDRZEJ MANKIEWICZ I KRZYSZTOF LAMOWSKI

CZOŁOWI SPORTOWCY SZKOŁY TPD PRZY ULICY KOPERNIKA

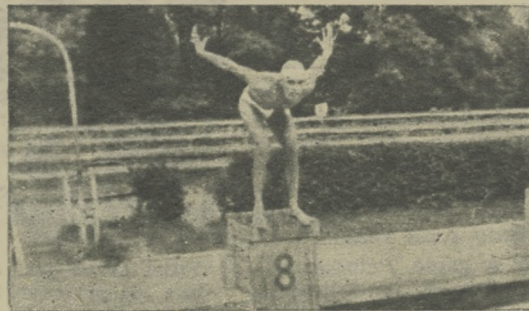
Poważne osiągnięcia w lekkoatletyce mają nierozłączni przyjaciele kol. Krzysztof Lamowski i Andrzej Mankiewicz. Są oni uczniami klasy jedenastej. Pracują w samorządzie klasowym. Chociaż w tym roku szkolnym zdają maturę, to jednak znajdują czas na prowadzenie treningów wśród młodszych klas.

— Jakie wyniki osiągnęliście na początku waszej kariery sportowej? — pytam.

Kolega Lamowski z pewnym zażenowaniem, patrząc na swego przyjaciela, mówi:

— Ze sportem zapoznałem się w szkole i zacząłem specjalizować się w skoku wzwyż. Z początku skakałem 120, potem 130, 140 aż doszedłem do 171. Jest to mój rekord życiowy, który ustanowiłem w pięcioboju lekkoatletycznym. Razem z moim kolegą w 1950 r. wstąpiliśmy do ZS „Ogniwo”, gdzie trenujemy pod okiem instruktora Gierutty.

Kolega Mankiewicz zaczął od 130,

KAZIMIERZ MICHAŁSKI —
MISTRZ SZKOLNY W PŁYWANIU

Kazimierz Michalski nazywany przez kolegów „Michałem” jest jednym z czołowych pływaków Warszawy.

Pływać zaczął w roku 1948. W roku 1949 wstąpił do ZS „Ogniwo”, gdzie ćwiczy pod okiem trenera Tadeusza

KRYSTYNA SOBIERAJSKA — CZOŁOWA PŁYWACZKA

— Pływać zaczęłam w roku 1949, w szkole. Trenerem moim był (i jest) Kazimierz Dębecki. Pływam grzbietem, kraulem i motylem. Moje życiowe rekordy na dystansach 50 m są następujące: kraul—38,0, grzbiet—

50,0, motylek — 55,0.

Należę do ZS „Budowlani” od roku 1950.

Brałam udział w sztafecie 5×50 m st. dow., która na szkolnych mistrzostwach w marcu br. pobiła szkolny rekord Polski, uzyskując czas 3,29,4. Na tych samych mistrzostwach płynęłam w sztafecie

GÓRNIK JAN KUBIS

Jan Kubis — to stary, doświadczony górnik. Ma już 58 lat, ale we współzawodnictwie pracy nie ustępuje młodym. Wśród kolegów znany jest jako wielki zwolennik i entuzjasta sportu. Mówią o nim, że swoje niespożyte siły, swoje doskonałe wyniki w pracy zawdzięcza m. in. właśnie sportowi. Na niego padł więc nasz wybór, kiedy podczas wizyty w kopalni „Katowice” poszukiwaliśmy kandydata do wypowiedzi w naszej ankiecie.

— Podobno interesujecie się sportem? — pytamy Jana Kubisa w chwili po zakończeniu przez niego pracy pod ziemią.

— Kiedyś byłem nawet czynnym zawodnikiem. W latach 1913 — 1920 uprawiałem lekkoatletykę i piłkę nożną. W biegu na 100 m miałem wyniki poniżej 12 sek., a w skoku wzwyż ponad 180 cm. Po roku 1920 poświęciłem się głównie piłce nożnej. Od 30 lat, tj. od chwili założenia PZPN, jestem członkiem Wydziału Gier i Dyscypliny oraz sekcją piłkarską.

— Co możecie nam powiedzieć na temat: „Sport wczoraj i dziś”? Jakcie zauważyliście przemiany w sporcie w stosunku do czasów przedwojennych?

— Przede wszystkim muszę stwierdzić, że zarówno „wczoraj” — tj. w okresie międzywojennym, jak i „przedwczoraj” tzn. za czasów cesarskich rządów na Śląsku przed rokiem 1920 — właściwy, masowy sport robotniczy nie tylko był zdany na własne siły, ale był prześladowany i tępiący. Aż do drugiej wojny światowej sport znajdował się całkowicie w rękach burżuazji i służył jej klasowym celom.

Nieliczne kluby robotnicze miały niesłychanie ciężkie warunki bytu. Nie było wówczas oczywiście mowy o poparciu ze strony zakładu pracy (w moim wypadku kopalni). Odwrotnie — robiono wszystko, aby utrudnić nam rozwój.

W latach 1920 — 1939 należałem do robotniczego Klubu Sportowego „Gwiazda” (Bogucice) i mogę wiele na ten temat powiedzieć. Boisko dla naszego klubu budowaliśmy trzykrotnie, ponieważ trzykrotnie przepędzano nas z miejsca na miejsce. Ciężkie warunki pracy w kopalni nie pozwalały nam oczywiście na regularne treningi. Poza tym nie rozporządzaliśmy odpowiednią ilością sprzętu, który musieliśmy kupować za nasze nędzne zarobki. I tak np. na 6 drużyn piłkarskich mieliśmy zaledwie 11 par butów. Kontakty z klubami robotniczymi z innych miejscowości były, ze względu na brak pieniędzy, bardzo utrudnione. W celu rozegrania meczu np. w Nowej Wsi czy Lipinach musieliśmy odbywać piesze wycieczki.

Po wojnie zaszły w sporcie ostry przebieg przemiany. Dzięki poparciu Rządu Ludowego, który traktuje sport jako znakomitą metodę wychowania społecznego, stał się on naprawdę masowy — dziś każdy zakład pracy dba o rozwój kultury fizycznej wśród swoich pracowników. Dziś nasza kopalnia posiada doskonale postawione koło sportowe. Składa się ono z 11 sekcji, które wyposażone są w odpowiednią ilość sprzętu. Członkowie tych sekcji znajdują się pod stałą opieką instruktorów i lekarzy.

Racjonalne uprawianie sportu przez górników leży nie tylko w ich własnym interesie, ale również i w interesie kopalni, a więc całego spo-

jest wynik 178 cm. Na ostatnich mistrzostwach męskich szkół ogólnokształcących Warszawy w pięcioboju kol. Lamowski zajął I miejsce, a kol. Mankiewicz II. Obaj chodzą do gimnazjum TPD przy ulicy Kopernika. Jest to szkoła nowa, ma piękne boisko z trójkątną skocznią, bieżniami i dużym boiskiem do gier. Ma świetnego instruktora WF prof. Balcerzyka. Ale... są i pewne braki. Na przykład: nawet reprezentacyjna drużyna szkoły nie ma sprzętu. Brak kołców, spodenek, koszulek itd. Nie ma na to funduszy.

Czołowy koszykarz Warszawy, kol. Molda, mówi o pięknej, jasnej i dużej sali gimnastycznej, w której jednak nie ma ani jednego kosza. A czyż koszykówka nie jest grą tak samo ważną i przyjemną jak siatkówka i szczypiorniak?

Molda rozpoczął swoje starty w 9 drużynie „Spójni” w roku 1949. Obecnie gra w I-ligowej drużynie „Kolejarza”. Chodzi do klasy jedenastej i razem z kol. Lamowskim i Mankiewiczem proszą o kosze, kolce i inny, tak bardzo potrzebny do uprawiania sportu, sprzęt.

Dzięgielewskiego. Tylko jemu „Michał” zawdzięcza uzyskane wyniki. W marcu 1950 r. na mistrzostwach szkolnych „Michał” i czterech innych ustanowili nowy szkolny rekord Polski na dystansie 5×50 m st. dowolnym uzyskując czas — 2,28,5. Jest on również jednym z tych, którzy wypełniają zobowiązanie I-majowe pobili rekord Polski (klubowy) w sztafecie 4×200 m st. dowolnym.

„Michał” chodzi do gimnazjum im. Stefana Batorego, do klasy jedenastej. Jest miły, serdeczny i koleżeński. Pracuje w samorządzie klasowym, należy do SKS-u, do sekcji pływackiej, której jest trenerem.

3×50 m st. zm., która pobiła szkolny rekord Warszawy wynikiem 2,18,6.

Chodzę do gimnazjum im. Zmichowskiej, do klasy jedenastej. Nauka idzie mi dobrze — w miarę możliwości pomagam koleżankom w ich trudnościach. Jestem przewodniczącą sekcji sportów zimowych naszego SKS.

SPORT W CZORAJ I DZIŚ CO O TYM MYŚLICIE

leczeństwa. Wiadomo bowiem powszechnie, jakie walory wnoszą sportowcy do pracy zawodowej.

Wzamy dla przykładu naszą kopalnię. Członkowie koła sportowego wyróżniają się zdecydowanie we współzawodnictwie pracy. Na Hucie przodowników spotykamy liczne nazwiska naszych czołowych zawodników, takich jak Głowania (piłkarz, obecnie old-boy), który jako rębacz filarowy wyrabia ponad 140% normy, Mania (piłkarz i drużyny koła), który również jako rębacz filarowy osiąga 142% normy, Sojka (piłkarz i drużyny) — młodszy rębacz, pomocnik Mani — również 142% normy, Wojtala (najlepszy bokser koła w wadze półśredniej), który jako ładowacz wyrabia 130% normy, Makowski (hokeista) — ślusarz i wielu innych. Ważnym również walorem, jaki wnoszą do pracy zawodowej nasi sportowcy jest wysokie wyrobienie dyscypliny wobec przełożonych i kolegów.

Warto jeszcze dodać, że do rozwoju kultury fizycznej po wojnie przyczyniają się liczne kontakty i spotkania sportowe nie tylko między kołami, zrzeszeniami i okręgami, ale również ze sportowcami krajów demokracji ludowej i przede wszystkim — Związku Radzieckiego. Przecież przed wojną nie wiedzieliśmy zupełnie o istnieniu kultury fizycznej w ZSRR, a więc o istnieniu sportu socjalistycznego. Dopiero po wojnie nasza władza ludowa umożliwiła nam nawiązanie stałych kontaktów ze sportowcami radzieckimi, a więc i korzystanie w pełni ze wzorów i doświadczeń Związku Radzieckiego w tej dziedzinie.

DOW.

JADWIGA PISKOREK —
MISTRZYNI NA 60 M.

Jadźka pochodzi z rodziny robotniczej. Poznałam ją w roku 1949, we wrześniu. Wstąpiliśmy wtedy razem do gimnazjum im. Narcezy Zmichowskiej. Sportem nie interesowała się wówczas wcale i nikt nie wiedział, że właśnie z niej wyrośnie przyszła mistrzyni Warszawy. Pochłaniała ją (jak zresztą i teraz) muzyka, której poświęcała wiele czasu. W przyszłości chciałyby zostać drugą Bellą Dąwidowicz. Jest przewodniczącą sekcji lekkoatletycznej, jest w kolegium redakcyjnym gazetki ściennej.

Klasa nasza pod okiem prof. Paruszewskiej przygotowywała się do zdobywania odznak BSPO. Początki były trudne. Jadźka od czasu do czasu przychodziła na treningi, ale na prawdę nie trenowała. Przeszła do klasy IX ze stopniami dobrymi, zdając dobrze egzamin w Szkole Muzycznej i wstąpiła do ZMP. Zdziwi-

TERESA WILKÓWNA —
MISTRZYNI W SKOKU WZWYŻ:

— Ze sportem zapoznałam się w maju 1949 roku podczas Biegów Narodowych. Chodziłam wtedy do klasy dziewiątej, do gim. im. Narcezy Zmichowskiej. W roku 1950 zapisałam się do SKS-u, gdzie pod okiem prof. Paruszewskiej zaczęłam zapoznawać się z lekkoatletyką.

Lepsze wyniki osiągałam już na początkach 1951 roku. Startując w ogólnopolskich mistrzostwach szkolnych w czerwcu br. pobiłam swój życiowy rekord w skoku wzwyż, osiągając wynik 1,37 i zdobywając zaszczytny tytuł mistrzyni.

Moje rekordy życiowe w pięcioboju są następujące: wzwyż — 137,

dzielę garnię się do sportu i dlatego wykorzystanie tego zapasu jest jednym z ważniejszych zadań nauczyciela gimnastyki.

Podniesienie świadomości szkolnej młodzieży, wpojenie w nią zrozumienia, że zdobywając odznakę BSPO i SPO zdobywa ona zdrowie, siłę do nauki i pracy — to jedno z czołowych zadań nauczyciela.

Zadaniem SKS-u jest zdobycie jak największej ilości członków oraz wychowanie ich zgodnie z hasłem: „każdy sportowiec — przodownikiem nauki”.

Aby zapoznać Czytelników bliżej ze sportem szkolnym, podajemy tu sylwetki czołowych zawodniczek i zawodników w różnych dziedzinach sportu.

łam się, kiedy na jednym z treningów zobaczyłam Jadźkę. Na wszystkie moje pytania odpowiadała:

— Ciii! Zaczynam trenować.

Na wiosnę, zdając próbę sprawności, Jadźka w biegu na 60 m zeszła jako pierwsza z naszych dziewcząt poniżej 9 sek. Byłam zdumiona. Ale to jeszcze nic. Na początku 1951 r. odbyły się mistrzostwa Warszawy szkół ogólnokształcących w lekkoatletyce i innych dyscyplinach sportu. Jadźka startowała w 5-boju lekkoatletycznym. W biegu na 60 m Jadźka zajęła 1 miejsce z czasem 8,2. Na szta Jadźka została mistrzynią Warszawy.

Jadwiga trenowała pod okiem profesorki i profesora Paruszewskich. Im i swojej sumiennej pracy zawdzięcza osiągnięte wyniki.

Zyciowe rekordy Jadźki w konkurencjach wchodzących do 5-boju, są następujące: 60 m — 8,2, kula — 7,50, dysk — 22,00, w dal — 430, — wzwyż 127.

Warto dodać, że nasza Jadźka grając w pomocy, reprezentowała naszą szkołę w 1951 r. na mistrzostwach jesiennych szkół ogólnokształcących w szczypiorniaku. Gimnazjum im. Narcezy Zmichowskiej zajęło pierwsze miejsce, wygrywając z zespołami: Hofmanowej, Słowackiego, Sowińskiego i innymi oraz uzyskując łączny stosunek bramek — 4:35. Do zwycięstwa na pewno przyczyniła się nasza Jadźka. Wierzymy w jej talent, w jej wytrwałość i ambitną pracę.

W dal — 438, 60 m — 8,6, kula — 8,50, dysk — 25,00. W maju br. wstąpiłam do ZS „Gwardia”, gdzie zaczęłam trenować gimnastykę. Brałam udział w Pierwszej Ogólnopolskiej Spartakiadzie. Obecnie startuję w drugiej klasie. Na zawodach o mistrzostwo żeńskich szkół ogólnokształcących Warszawy, które odbyły się w październiku br. w drużynowym pięcioboju lekkoatletycznym zdobyłam tytuł mistrzyni, osiągając łącznie 269 punktów. Wynik ten przewyższa o 14 punktów dotychczasowy rekord Warszawy — ustanowiony rok temu przez M. Kozyrównę.

AUSTRIACKI
SYSTEM
„POPRZEKĄTNEJ”
SENSACJĄ MECZU
Z
BELGAMI

Bruksela, w październiku.

Bruksela była świadkiem pięknej gry austriackich futbolistów, którzy rozgromili jedenastkę belgijską w pełnym składzie w stosunku 8:1. Była to najcięższa klęska, jaką poniósł futbol belgijski od wyzwolenia.

Austriacy nawiązali swą grę do sławnych tradycji „wunderteam” z Sindelarem na czele.

Renesans powojennego futbolu austriackiego dał dużo do myślenia. Szkoła gry oparta o wysoką technikę, dokładne podanie, wykorzystywanie najmniejszej słabości defensywnej przeciwnika, przypomina znów o sobie.

Specjaliści twierdzą, że obecnie w futbolu europejskim wyraźnie różnić można trzy szkoły: radziecką, austriacką i angielską. Spotkanie 28.XI w Wembley reprezentacji Anglii i Austrii będzie sprawdzianem skuteczności dwóch szkół. War to przypomnieć wysokie zwycięstwo drużyn radzieckich w Skandynawii nad ekipami hołdującymi szkole angielskiej, jak również sukcesy Dynama Moskiewskiego w Anglii, by zdać sobie sprawę z wysokiej pozycji, jaką zajmuje w świecie futbol radziecki.

Powracając do gry Austriaków. to poza stosowaną już wszędzie ostrą grą ciałem, na stadionie brukselskim w Heysel zastosowali oni tzw. „grę po przekątnej”. Ustawienie ich na boisku było takie:

Obaj boczni pomocnicy trzymali się niedaleko czterydziu belgijskiego ataku, jeden obrońca krył środkowego napastnika, drugi — grał rolę „betonneur’a”, tj. działał według linii równoległej do bramki nie kryjąc właściwie nikogo. Środek pomocy parł ataki do przodu lub pomagał obronie. Prócz tego jeden z pomocników zwykle przechodził z defensywy do ataku. Tę rolę rodzaju taktyka wymaga od graczy olbrzymiej rutyny, doskonałej techniki i wytrzymałości. Jednak system obrońcy nie kryjącego w założeniu nikogo pozwala przeciwnikowi na dużą swobodę ruchów i może skończyć się poważną katastrofą dla amatorów „przekątnej”.

Belgowie przekonali się jednak o jednej rzeczy, że przed puszczaniem się na wody wielkiej taktyki należy przyswoić operowanie piłką. Umieć ją prowadzić, stopować, czyli posładać niezbędny bagaż techniczny, gdyż odważa i dobra wola oraz improwizacja na długo nie starczą.

Austriacy odkryli wszystkie błędy belgijskich graczy, zwłaszcza w dziedzinie techniki. Belgijscy trenerzy piłki idą obecnie po rozum do głowy i zapowiadają otwarcie „szkół młodzieżowych” we wszystkich głównych klubach, z których najlepsi będą regularnie zbierani na stadionie Heysel i pod kierunkiem austriackiego trenera wtajemniczani w arka na wiedeńskiej gry. Jasna rzecz, że menażerowie już teraz traktują owe szkoły jako wygodny... punkt... selekcji i kontraktacji nowych graczy...

Powracając do Austriaków, należy stwierdzić, że chociaż nowa taktyka raz już zbankrutowała (porażka 0:2 z Niemcami zach.), a zrehabilitowała się na przykładzie słabej drużyny belgijskiej, jest jednak wątpliwe, by przyniosła dużo korzyści w meczu z Anglikami. Piłka jest jednak okrągła i znakomita dyspozycja strażnika takiego Koernera, czy Stojaspola może wszystko zmienić.

Warto przypomnieć, że w skład drużyny austriackiej wchodziło po 5 graczy z Rapidu i Austrii, a jeden tylko ze Sportclubu.

Van der Elst

A. N.

Wyścig o życie

August Paillot siedział przed oknem swego mieszkania na przedmieściu Paryża i patrzył na ulicę. Ale nie widział nic, ani pustej ulicy, ani chodnika, ani nawet domu, który stał naprzeciw jego nędznego domostwa.

„Lekarz, który leczył jego żonę, powiedział znacząco:

— Odżywianie się lepiej, gruźlica płuc nie żartuje.

Na jesieni trzeba będzie posłać André do szkoły. Dwa malcy chodzą obdarci... Ale pieniędzy, pieniędzy... August ścisnął zęby i wyrzucił sobie — dlaczego wcześniej nie przyszła do głowy myśl o oszczędności? Bo przecież byłem taki młody, miałem tyle siły, a sukcesy i powodzenie zdawały się trwać ciągle...

w sprinterskim tempie na wzgórze Pikardii?

— Przypomnijcie sobie, że ja dwa razy kończyłem ten spacer jako pierwszy.

— Ja tego nie zapomniałem, ale za trzecim razem nie mogłem wygrać tego wyścigu, a przecież byłem w kwiecie lat. I teraz masz zamiar zrobić to po całorocznej przerwie.

— Jeżeli nie wygram, to przynajmniej zajmę dla was punktowane miejsce i zrobię wam jedyną w swoim rodzaju, niezrównaną reklamę.

— Taka reklama zbyt drogo wyjdzie. Samochody, masażysty, mechanicy, odżywianie... Jeden kolarz w wyścigach kosztuje nas 100 000 franków. Ja wystawiam

— Wyścig za prowadzącymi zaczął się od Chateauroux, to znaczy na 319 kilometrów przed finiszem. Tu będzie mi potrzebna co najmniej 6 prowadzących. Każdy będzie musiał prowadzić mnie około 60 km. Na mniej zgodzić się nie mogę.

— Masz słuszość.

— Jako pierwszego chciałbym mieć Daquina, który mieszka w Chateauroux. Nie jest zbyt wytrzymały, ale szybki, doprowadzi mnie do Saint - Maurs, tj. 36 km. W Saint - Maurs przejmie mnie Gros, mieszkaniec Tours. Są tam zjazdy i wzniesienia, więc będzie przy mnie do Lucon.

— Ale dalej, wzdłuż Loary, równa droga jak stół bilardowy.

— Tak, ale gdy słońce piekielnie

spotka mnie Ribeau i doprowadzi do Artency. Pomiedzy Artency a Durdan — 54 km i tu będę potrzebował dobrego chłopca znającego się na rzeczy, bo tu musi mi dać odpocząć — myślę o Verrot lub Fouillaret. Pozostaje ostatni odcinek od Durdan do Paryża. Tu nie mam kandydatów.

— Jak to nie ma? A mój syn Francois?

— A czy spoważniał choć trochę?

— Nie bój się. Systematycznie trenuje i robi postępy. Poza tym porozmawiam z nim jak należy.

— Więc dobrze.

I przed oczami Augusta rozpościerała się już nie kończąca się szara wstęga drogi — wstęga cierpienia i triumfów.

Co robić? Zaryzykować? Spróbować wrócić do starego przyjaciela na dwóch kółkach? Wygrać jeden wyścig, tylko jeden, ale słynny? Gazety znów zaczęły mówić o Paillot, znajdują się tacy, którzy sfiansują jego plany... I w wyobraźni widział już sztyl z napisem: „Bar Sportowy — August Paillot”, widział Lucie kokieterownie uśmiechniętą przy kasie, a siebie samego w roli gospodarza przyjmującego gości.

August przeszedł przez korytarz i zapukał do drzwi. Później zdjął czapkę i wszedł. W tym pokoju, którego ściany są ozdobione dużymi portretami znanych kolarzy, dawniej było również wiele jego zdjęć...

Przy stole siedział Broche — dyrektor sportowy firmy „Velsroue”, trochę wyłysiał od czasu, gdy się ostatni raz widzieli.

— Siadał August, jesteśmy zawsze radzi cię widzieć. Co powiesz?

— A więc chodzi o to. W zeszłym roku myślałem już zerwać z tym. Przemieszkalem całą zimę z żoną i dziećmi na wsi. Po dwudziestu latach startowania nie byłoby grzechem odpocząć parę miesięcy. I przy pierwszych ładniejszych dniach z przyzwyczajenia i dla rozrywki wsiałem na rower i tak byłem zdumiony swoimi wynikami, że postanowiłem powrócić do swego rzemiosła. W niedługim czasie mój ulubiony wyścig Bordeaux — Paryż i oświadczyłem wam: jestem waszym kolarzem.

— Zwariowałeś Aumście. I ty chcesz mając czterdzieści lat?...

— Trzydzieści dziewięć...

— Dobrze, trzydzieści dziewięć. I ty chcesz brać udział w wyścigu, który jest uważany za tak samo trudny jak Tour de France?

— Wiem o tym.

— Tym bardziej. W jaki sposób chcesz, mając czterdzieści lat, przejechać 587 km ze średnią szybkością 32 km na godz. wspinać się

dwóch. Skąd znajdę środki na ciebie?

— Ja jeszcze jestem w stanie wygrać.

— No, to jest twoje własne zdanie. Mimo całego mego szacunku dla ciebie...

— A, niech się pan nie fatyguje być uprzejmym.

August rozejrzał się. Zaniepokojony i zły wsiadł na swój rower i skierował się do innych firm. Niestety, w następnym miejscu otrzymał propozycję... być tylko prowadzącym. Chodzi o to, że druga część trasy wyścigu Bordeaux — Paryż odbywa się za prowadzącymi na rowerach — w inny sposób tę część nikt nie pokona. Był to jeszcze większy ciś niż zwykła odmowa. Nigdzie, żadna ze znanych firm nie chciała się z nim liczyć: jest „skończony”.

Dobrze. On jeszcze pokaże, co jest wart.

I August następnego dnia skierował się na poszukiwanie warsztatu na przedmieściach, które oczywiście dobrze go znały. Powinno im pochlebiać wizyta takiej znakomitości. I rzeczywiście dość szybko natrafił na małą firmę rowerową „Kometa”, która należała do Olive’a, dawnego głównego mechanika firmy „Velsroue”. Sun jego również był kolarzem wyścigowym, ale jeszcze słabym.

Olive przyjął Augusta z otwartymi ramionami, a propozycję wzięcia udziału w wyścigach przyjął z entuzjazmem. Olive szybko zrozumiał, że jeżeli Paillot zwrócił się do niego, to znaczy, że w wielkich firmach odmówiono mu startu, tak więc będzie można kupić go za małe honorarium.

Propozycja Olive’a była nie bardzo zachęcająca — 500 franków, jeżeli August dojdzie do Grleanu i 200 000 za finisz w Paryżu. August nie tarował się. Nainakniesz, że wyścig mógł zwrócić ogólną uwagę na Paillot. I wtedy...

Zaczeli więc omawiać sprawę prowadzenia. Paillot powiedział:

nie prąży, to właśnie wtedy zaczyna się katastrofa. Przy tym koło Blois jest wzniesienie bardzo nieprzyjemne, gdy w nogach ma się już 480 km. Od Lucon de Mer wezmę miejscowego kolarza Godara. Znam go już dawno. W Bogenci

d. c. n.

DWIE KONTRAKTACJE

rys. S. Kobylinski

Paweł Pasek "4:0 dla ATK"

tłum. Zbigniew Rogowski

W Pradze sztuka „4:0 dla ATK” święciła duże sukcesy. Na zdjęciu: członek zarządu klubu „Unia” Kawka (gra Bohum Remdl), babcia (Bemiszewa) i siostra Kawki (Korbelarowa).

Oto komedia sportowa Pawła Paska, która pod tytułem „4:0 dla WKS”, w tłumaczeniu Zbigniewa K. Rogowskiego, ukazała się wkrótce nakładem Wydawnictwa MON.

Niech wam rozpoczniemy druk obciętych fragmentów tej pełnej humoru sztuki. Dziś zamieszczamy urywek sceny z aktu trzeciego. Na boisku trzydziesta minuta pierwszej połowy meczu Czechosłowacja — Węgry. Wynik 0:0. Zapoznamy się tu ze sportowym totalizatorem i jego gorącymi zwolennikami.

AKT TRZECI.

Dekoracja aktu drugiego.

Kawka (schodzi z siostrą z trybuny): Na pewno wygrają Węgrzy, a więc piszę dwójkę!

Siostra Kawki: Gdzie tam. Wręcz przeciwnie, jedynka! Wygra Czechosłowacja!

Kawka: Nie sprzeczasz się! Znam się na tym lepiej od ciebie. Ja — długoletni działacz piłkarski!

Siostra K-ki: Tylko, że były.

Kawka: Owszem, były, ale co wiem, to wiem. (Do bufetowego): Dwie lemoniady. Jak umrę to mnie pochowajcie nie na cmentarzu, lecz na boisku. Na samym środku. Z honorami! A ty nie typujesz wyniku, tylko zgadujesz.

Babcia (wchodzi z wnuczką Ewunią): O, czekaj Ewuniu, zapytamy tego pana.

Ewunia: Babciu, ja chcę loda!

Babcia: Jeszcze czego! Lodów ci się zachciewał! Kosztują dziesięć koron. Za to można dostać dwa bilety totalizatora. Masz tu, napij się lemoniady. Proszę pana, co pan myśli, jaki będzie wynik dzisiejszego meczu? Bo chciałam sprawdzić, czy dobrze wytypowałam.

Kawka: Co? Pani także gra w totalizatora?

Babcia: A jakże, z wnuczką Ewunią. Więc jakie jest pańskie zdanie?

Kawka: Moje zdanie? To i tak teraz nie ma znaczenia! Przecież już pan wynik wpisał.

Babcia: A pan co wpisał? Niech mi pan powie.

Kawka: Ja — dwójkę.

Siostra K-ki: Brat się oczywiście myli, powinna być jedynka. Przecież wygramy.

Babcia: A my z Ewunią mamy krzyżyk! Bo będzie remis!

Kawka: To zupełny nonsens!

Babcia: Dlaczego nonsens? Krzyżyk już nam kilka razy wyszedł.

Siostra K-ki: Nie krzyżyk, jedynka! Ile razy mam powtarzać, że dzisiaj wygra Czechosłowacja. Remis jest wykluczony. Ewentualnie, można by zaryzykować dwójkę, ale krzyżyk! Tak, bo — ja, moja pani, gram według systemu.

Kawka: Śmieszna jesteś z tymi systemami!

Siostra K-ki: Czekaj, przestaniesz się śmiać, jak wygram trzysta tysięcy. Bo, ja, moja pani, tak robię: Wypisuję w tabelce kwadrat z jedynek, a w ten kwadrat wpisuję z dwuletnim monogramem — swój, albo męża, a raz nawet wpisałam inicjał naszej suczki, Bibusi, duże B, pani rozumie, ale nie udało się.

Babcia: A co pani zazwyczaj wychodzi?

Kawka: Nic jej nie wychodzi, przegrywa. Ten jej system jest diabła wart.

Siostra K-ki: Nie wtrącaj się. Teraz ja z tą panią rozmawiam. Wszystko mi ładnie wychodzi, tylko widzi pani, mam pecha. Zawsze zabraknie mi do wygranej jednego punktu. Nie szkodzi, wcześniej czy później wyjdzie mi fuka.

Kawka: No widzisz! A ja zdobyłem już raz czwartą premię.

Siostra K-ki: Tylko że wynik wtedy właśnie unieważnili. Zresztą, taki wynik to każde nawet małe dziecko mogło zgadnąć.

Babcia: Co pani chce od małych dzieci? Dopiero by się pani zdziwiła, co moja wnuczka, Ewunia, potrafi... Na przykład, co by pani napisała ubiegłej niedzieli, jak był ten mecz bok serski? A widzi pani, Ewunia napisała krzyżyk i wyszło!

Siostra K-ki: Wtedy rozsądny człowiek nie mógł napisać krzyżyka. To kłóciło się z systemem.

Kawka: Bzdury! Krzyżyk nie mógł tam być dlatego, gdyż nikt nie przypuszczał, że zabraknie Tormy i że jeszcze jeden bokser będzie miał nadwagę. Krzyżyk był tam ni w pięć, ni w dziewięć.

Babcia: A właśnie, że nie! Każdy łapał się za głowę, kiedy pokazywałam nasze numery, a tymczasem Ewunia utrafiła. Takiej rzeczy może dokazać tylko niewinne, niedoświadczone dziecko! — Ewuniu, bo dostaniesz...

Kawka: A jak wyszły Ewuni. w ubiegłym tygodniu inne imprezy?

Babcia: Świetnie. Same krzyżyki.

Kawka: Co? Same krzyżyki?

Babcia: Tak. Ewuni zawsze wychodzą krzyżyki. Bo ona wszędzie pisze same krzyżyki, tylko krzyżyki. Ona bardzo je lubi! Proszę zobaczyć, od góry do dołu same krzyżyki!

Kawka: Na Boga, to zgroza, jak można w ten sposób typować! Przecież to istna droga krzyżowa! Tak grać nie można. Dzisiaj na przykład mecz Czechosłowacja — Węgry to muirowana dwójka. Bo przegramy.

Siostra K-ki: A niby dlaczego?

Kawka: Dlaczego? Przecież ci to od godziny klaruję. Dlatego, że mamy w drużynie samych nowicjuszy. Klindera, Bratek.

Siostra K-ki: Bratek? Czekaj! Przypominam go sobie. Przecież on dobrze broni. W gazecie pisali, że podobno w ATK dopiero tak się wyrobił.

Kawka: To wszystko bardzo ładnie, ale jedynki i tak nie będzie. Dostaniemy od Węgrów ciągi. Murowana dwójka.

Babcia: Albo i krzyżyk. Może być remis.

Kawka: Nie!

Siostra K-ki: Nie powinniśmy przegrać. A Słowacy to pies? Przede wszystkim ten nowy kapitan? Podobno to drugi Zisza.

Kawka: Masz na myśli Pawła Michalika? Ten jeden sytuacji nie uratuje. A przy tym może mu się odnowić kontuzja...

Siostra K-ki: To zagra za niego rezerwowi i już!

Babcia: A jaki będzie, proszę pana, wynik w hazenie? Ewunia napisała krzyżyk.

Kawka: Rezerwowym w pomocy jest Karol Stuchlik. Pół roku temu wyrzucili go z ATK, a teraz już znowu gra. Gdzie tam Karol. Znam go dobrze! To piłkarz starego typu. Mówią wprawdzie, że grał w jakiejś tam wojskowej druży-

nie i że się sprawował jak wzorowy sportowiec, ale ja w to nie wierzę. Niech mu który Madziar podstawi nogę, a znowu pokaże, co umie. Gdzie tam Karol!

Babcia: Jeszcze mi pan nie powiedział, jak wypadnie hazena? Ewunia napisała krzyżyk, ale nasz dozorca mówi, że to będzie jedynka i że to pewniak. Więc teraz już nie wiem, czy to będzie jedynka, czy też pewniak.

Kawka: Ten pan dozorca pewniakiem w każdym razie nie jest! Tu może być jedynie i wyłącznie krzyżyk.

Babcia: O, Ewunia właśnie go ma!

Kawka: Tylko, że Ewunia utrafiła przypadkiem, a ja mam naukowy stosunek do sprawy. Byłe głupiec potrafi wypisać tuzin cyfr i myśli, że zagrają akurat według jego wiedzy mi się.

Babcia: Ewunia nie jest żadnym głupcem! Ma w szkole same krzyżyki, same plusy!

Kawka: No tak, w szkole! Ale to jest totalizator, moja pani! To cała obszerna wiedza! Tu obowiązują ścisłe reguły! Przecież to liczby, do licha! A liczby rządzą się swoimi prawami! Widzi pani, ja przestudiowałam całą fachową literaturę angielską, wszystkie sposoby stawiania, typowania etc. Ja śledzę co tydzień wyniki totalizatora, ja je studiuję, ja...

Bufetowy: Z tym swoim studiowaniem i z tą swoją wiedzą może się pan dać wypchać. Dzisiaj wygramy, bo przez omyłkę zamiast ciemnego piwa natoczyłem jasnego. A ja już się na tym znam. Natoczył przez omyłkę jasnego piwa — niespodziewana radość.

Siostra K-ki: Słusznie, musimy wygrać, bo ja mam jedynkę. Dobrze pan mówi. Ty studiujesz, obserwujesz, śledzisz, ale żebyś choć raz wygrał!

Kawka: A tyś wygrała?

Babcia: A proszę pana, jaki będzie wynik koszykówki? Koszykówka, to to, w co się gra w wodzie, prawda?

Kawka: Ludzie, trzymajcie mnie, przecież to piłka wodna! A koszykówkę rozegrano już wczoraj.

Babcia: Już? No i jak?

Kawka: Co pani tam ma?

Babcia: Jak zwykle u Ewuni: krzyżyk!

Kawka: To źle. Dwójkę trzeba było napisać!

Siostra K-ki: Ach, mój Boże!

Kawka: Ty masz, oczywiście, jedynkę, co? Zgodnie ze swoim monogramowym systemem?

Siostra K-ki: A jak tam twoja naukowa metoda? Utrafiłeś? Co tam masz?

Kawka: Co mam? Nie twoja rzecz! Rozumie się — dwójkę.

Siostra K-ki: Akurat, dwójkę! Jedynka jak byk!

Kawka: Jak śmiesz zaglądać? Odejdź ode mnie, nie znam cię! Jesteś podstępna. Fe, to nie po sportowemu!

Siostra K-ki: Jak ty się odzywasz do rodzonej siostry? Skoro mnie nie znasz, to i nie przychodź do nas dzisiaj na kolację, rozumiesz? I wstydz się! Tak kłamać! I ty nazywasz siebie sportowcem?

Ewunia: Babciu, kup mi loda!

(D. c. n.)

Scena finałowa.

1 Bartońcem (oba ATK).

(Fot. GAF)

Tym razem ATK 2:3 z CWKS — już nie na scenie, ale na boisku w Warmawie. — Na zdjęciu: fragment niedawnego meczu — Breiter (CWKS) w pojedynku z Machem

Turnieje o mistrzostwo w szachy w Polsce mają u nas stałą doną sławę; zwykle bierze w nich udział wyborna stawka mistrzów, a przebieg takiego turnieju jest zwykle bardzo interesujący. W okresie międzywojennym tytuły mistrzów Polski mieli tacy zawodnicy, jak Przypiórka, arcy mistrz A. Rubinstein i arcy mistrz dr Tartakower, którzy wyprowadzili stawkę krajowych mistrzów. Po wojnie rozgrywa się obecnie po raz piąty turniej o ten zaszczytny tytuł, ale zespół uczestników jest obecnie znacznie słabszy. Aby wprowadzić Czytelnika w sedno rzeczy, dobrze będzie przypomnieć Mu wyniki ostatnich czterech turniejów, co jest tym ważniejsze, że większość zawodników uczestniczy w turnieju w Łodzi.

Pierwszym powojennym mistrzem Polski był Bogdan Śliwa, Kraków, który zdobył I nagrodę w turnieju w Sopocie w roku 1946 uzyskując 15 pkt. Kolejność dalszych zawodników była następująca: Gadaliński 14½, Plater i Grynfeld 14, Błaszczak i Borowski 13½, Pytlakowski, Tarnowski i Czerniakow po 12½, Makarczyk 12 (podajemy tylko pierwszych dziesięciu).

W drugim turnieju w Krakowie w 1948 r. triumfował mistrz międzynarodowy Kazimierz Makarczyk 14½ przed Gawlikowskim 14. Dalsze nagrody zdobyli Śliwa i Szapiel po 13, Borowski 12½, Tarnowski i

Plater po 12, Łuczynowicz 11½ i dr Arłamowski 11pkt.

Turniej w Poznaniu w 1949 r. wygrał Kazimierz Plater, mistrz międzynarodowy, który w tych turniejach ma najlepszy wynik z polskich zawodników. Za nim, w kolejności, zdobyli nagrody Tarnowski 10½, Arłamowski 10, Dzieciolowski 9½, Kolomecki, Dreszer, Pytlakowski 9, Grynfeld 8½, Gadaliński 8, Szapiel 7½.

Mistrzostwo Polski w Bielsku — to niespodziane zwycięstwo mistrza Bałczarka z Katowic 11pkt, przed Platerem 10½, Makarczykiem 10 i Pytlakowskim 9. Na dalszych miejscach znaleźli się: Arłamowski 8½, Gadaliński 8, Ciejka i Gawlikowski 7½, Dzieciolowski i Szapiel 7 pkt.

A więc, jak możemy to stwierdzić na podstawie dotychczasowych wyników, klasa naszych mistrzów jest wyrównana i nie można przewidzieć, który z nich zdobędzie tytuł mistrza kraju, dotąd nikt po raz drugi nie znalazł się na czele tabeli turniejowej.

Tegoroczny turniej o mistrzostwo Polski zgromadził 16 zawodników. Z uprawnionych nie grali Pytlakowski, Błaszczak i Jurkiewicz. Szczególnie szkoda, że nie gra mistrz Pytlakowski, który po turnieju w Mariańskich Łazniach miał bardzo poważne szanse. W następnym numerze omówimy tę ciekawą imprezę.

MARIAN WRÓBEL

Za chwilę na małych szachownicach rozpocznie się walka nie mniej zacięta, niż na wielkich boiskach.

Pierwsza runda Błyskawicznego Turnieju Szachowego trwa...

Podczas gdy w Łodzi odbywały się szachowe mistrzostwa Polski, we Wrocławiu rozegrano turniej o charakterze masowym. W turnieju tym, zorganizowanym przez AZS, wzięło udział 140 szachistów z terenu całego Dolnego Śląska. Wśród uczestników nie zabrakło czołowych graczy okręgu oraz przedstawicieli poszczególnych Kół przy zakładach pracy.

Spotkanie przeprowadzono systemem pucharowym, tzn. gracz, który przegrał jedną partię, odpadał z dalszych rozgrywek. Po zaciętej walce w finale turnieju znaleźli się: Błaszczak (Kolejarz, Wrocław), Wichary (AZS, Wrocław), Różański (Kolejarz, Jelenia Góra) i Lichtig. Finałisti rozegrali między sobą spotkania systemem „każdy z każdym”. W wyniku tych spotkań pierwsze miejsce zdobył Błaszczak, przed Różańskim, Lichtigiem i Wicharem.

Walki na szachownicach żeńskich zakończyły się sukcesem zawodniczek Kolejarza, Wrocław. Pierwsze miejsce zajęła Nalecka. Na dalszych miejscach uplasowały się: Łabędź, Silbert ze Świdnicy i Żywień (AZS).

Wśród juniorów najlepszym okazał się 14-letni Henryk Ciesielski z Legnicy.

Przechodnią nagrodę, ufundowaną przez WKKF dla najlepszego zespołu, zdobył AZS, Wrocław.

Prof. Łabędź z Wrocławia przy szachownicy. Fot. Czelny

ROZRYWKI UMYSŁOWE

Odgadnąć znaczenie poszczególnych rysunków, a litery słów umieścić nad liczbami. Następnie litery uszeregować w/g kolejności cyfr 1—60 i odczytać rozwiązanie.

A. Wonko, Słupsk

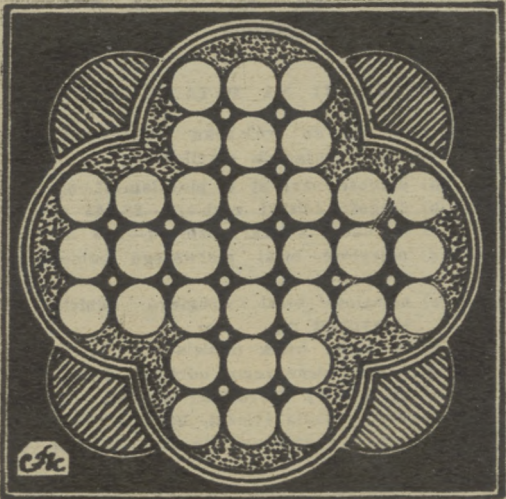
2. SKAKANKA

Przeskakując stale tę samą ilość liter (dla każdego kręgu inną) odczytać rozwiązanie. Kierunek skoków — zegarowy.

St. Kośnik, Otwock

3. FIGURA MAGICZNA

Do podanej figury należy wpisać trzy siedmioliterowe wyrazy o podanym znaczeniu tak, aby je można było czytać pionowo i poziomo jednakowo.

Znaczenie wyrazów: Nazwa jednej z konkurencji biegowych, 2. Mistrzyni ZSRR w jeździe szybkiej na łyżwach, 3. Znany długodystansowiec czeski.

„Fiedka” — Skarżysko

4. ZADANIE MATEMATYCZNE

Koło sportowe otrzymało nowy sprzęt sportowy. Ogólna ilość wynosiła 120 sztuk. Ilość kul i oszczepów równa była sumie płotków i dysków, a kul i płotków było dwa razy więcej, niż oszczepów i dysków. Ile było kul, oszczepów, płotków i dysków?

Henryk Ciemny, Siedlisków

Za rozwiązanie przynajmniej jednej z podanych wyżej zagadek redakcja przeznacza do rozdysponowania dziesięć książek.

Rozwiązania nadsyłać należy na adres redakcji „Sportowca”, Warszawa, Łazienkowska 1, z dopiskiem na kopercie: „rozrywki umysłowe”.

Termin nadsyłania odpowiedzi — trzytygodniowy.

KONKURS WYTRWAŁOŚCI

Miedzy Czytelników, którzy w ciągu miesiąca rozwiążą wszystkie zamieszczone na łamach działu zagadki rozdysponujemy dodatkowo trzy nagrody za wytrwałość.

ROZWIĄZANIA I NAGRODY

Rozwiązanie zagadek umieszczonych w Nr 17 „Sportowca”:

Skakanka: Przez sport do zdrowia.

Arytmograf: „Walka fizyczna, to pewna umiejętność, pewna wiedza, którą posiadać trzeba, by przez ćwiczenia odpowiednie dojść do wprawy zastosowania jej w czynach i jeżeli ktoś mówi o konieczności walki z przemocą fizyczną, musi się do tej walki przygotować, musi sam się uczyć i uczyć innych”. Klucz: koszykówka, Homer, Koleczyński, narcisiarstwo, Budapeszt, żeglarz, jola, święto, bęk, fika, ówicz!

Rebus: Solidarność — dobra zasada sportowca.

Nagrody książkowe wynosowały:

1. Prakseda Macura, Skoczów, ul. Ustroniska 76, pow. Cieszyń, woj. katowickie.
2. Leopold Pieczyński, Ostróda, ul. Sienkiewicza 12, woj. Olsztyn.
3. Henryka Krzyworączka, Olsztyn, ul. Niborska 5 m. 1.
4. Tadeusz Kostanaj Pruszków, ul. L. Waryńskiego 5 m. 8.
5. Henryk Nowak, Kostrzyn Wlkp., ul. Średzka 40.
6. Czesław Kowalczyk, wieś Wola Solecka 108, p-ta Solec n/Wisłą, woj. kieleckie.
7. Kazimierz Kasprzyk, Dąbrowa Górnicza, ul. Cieszkowskiego 1, woj. katowickie.
8. Elżbieta Zalewska, Kraków, Smoleńska 18.
9. Kazimierz Smardz, Łódź, Daszyńskiego 76 m. 18.
10. Krzysztof Paprocki, Łowicz, ul. Stalina 4 m. 6.

ODPOWIEDZI

(1), (2), (3) K. Fiedorowicz, Skarżysko, St. Kośnik, Otwock, Żdz. Piasecki, Zakopane. Za nadesłane zadania dziękujemy — wszystkie zamieścimy. Pozdrowienia.

(4), (5), (6) J. Machowski, Strzyżów, St. Orłowski, Zamość, Cz. Kafarski. Banalne — nie zamieścimy.

(7) H. Ciemny, Siedlisków. Zadanie matematyczne zamieszczamy — prosimy o więcej podobnych. Pozdrowienia.

J. B.

ODPOWIEDZI REDAKCJI

Bogusław Puda, Bielsko — Biala.

Nagrada Wasza jest do odebrania w redakcji. Nie mogliśmy Wam jej wysłać, ponieważ nie podaliście dokładnego adresu. Telegram Wasz jest również bez adresu.

Wejciech Kordek, Ostrów Mazow.

W sprawie Waszej zwróćcie się bezpośrednio do Ligi Lotniczej, Warszawa, ul. Nowogrodzka 49.

Zdzisław Gałęzka, Łomża.

5-bój szkolny obejmuje: skok wzwyż, skok w dal, rzut kulą 5 kg (4 kg), rzut dyskiem 1 kg, bieg na 100 m (80 m). Pozostałe odpowiedzi na Wasze pytania znajdziecie w broszurach wydawnictw GKKF „Popularna Biblioteczka Sportowa” oraz „Poradnik organizatora SPO”.

Kaczerowski Zdzisław, Częstochowa.

Kursy wspinaczkowe letnie i zimowe organizuje Klub Wysokogórski przy PTTK. W najbliższym czasie powstaną sekcje wysokogórskie przy niektórych zrzeszeniach sportowych. Sekcja wysokogórska CWKS powstała na wiosnę br. i zorganizowała już letni obóz kondycyjno-wycieczny. Sprzęt otrzymują członkowie Klubu (zrzeszenia) przez swoje koła klubowe (sekcje).

Zerański Sławomir, Mława.

Wasze wyniki wg tabeli punktowej: trójskok — 9,86 m — 288 pkt, 9,86 m — 271 pkt. skok w dal — 4,81 m — 306 pkt, 4,71 m — 287 pkt. skok w wyż — 1,37 m — 341 pkt, 1,11 m — 127 pkt. bieg na 60 m — 9,0 sek — 196 pkt, 8,9 sek — 218 pkt. Wyników Waszych rzutów nie podajemy ze względu na nieprzepisową wagę kuli. Oszczep i kula są do nabycia w Centrali Sprzętu. Nie można jednak załatwić tego listownie. Stoperów chwilowo brak.

Wankowski Zygmunt, Zabrze.

Dziękujemy za wypowiedź na temat sprawozdań z meczów piłkarskich. Wyjaśnienie, jak posługiwać się punktową tabelą lekkoatletyczną znajdziecie we wstępie do tabeli.

Warunki prenumeraty:

w prenumeracie indywidualnej:

miesięcznie 1,70 zł, kwartalnie 5,10 zł, półrocznie 10,20 zł, rocznie 20,40 zł. Prenumeratę wpłacać należy na konto PKO I-16647.

Wszelkie reklamacje kolportażowe zgłaszać należy do PPK „RUCH” Wydział Prenumeraty Pocztowej, Warszawa, ul. Srebrna 12, tel. 80-542.

REDAGUJE
KOLEGIUM
REDAKCYJNE

WYDAWCA — Główny Komitet Kultury Fizycznej
Redakcja — Warszawa, Łazienkowska 1. Tel. 704-82.
Administracja — Warszawa, Nowowiejska 31
Rotograwiura Wydawnictwa MON w Warszawie.

Esulap na bolsku

SEKCJA PIERWSZEGO MARATOŃCZYKA

Jeśli jakkolwiek temat można zacząć od sakramentalnego „Już starożytni Grecy...”, to na pewno jest to usprawiedliwione, kiedy mowa o... biegu maratońskim. Jak powszechnie bowiem wiadomo, „już starożytny Grek” żołnierz Miltiadesa w roku 490 przed naszą erą przebiegł 42 km 195 m z miejscowości Maraton do Aten, obwieszczać swoim rodakom zwycięstwo nad Persami. Przebiegł i umarł.

Ten historyczny fakt (a może i legenda) znalazł oddźwięk w czasach: dał podstawę do najciekawszej konkurencji/lekkoatletycznej — biegu maratońskiego i przykład śmierci z wyśiłku dla... lekarzy. Przykład ten od wielu lat aż po dzień dzisiejszy jest niezmiennie cytowany we wszystkich niemal pracach sportowo - lekarskich na ten temat, stanowiąc groźne ostrzeżenie dla tysięcy maratończyków wszystkich krajów i czasów, biegających ten najdłuższy dystans.

Dziwne się wydaje, że nikt dotychczas nie zanalizował krytycznie tego zagadnienia. Powoływano się na przykład śmierci pierwszego maratończyka jest, zdaje się, niewiele więcej uzasadnione jak np. ocenianie trującego działania cykuty na podstawie opisu śmierci Sokratesa. Nawiasem dodam, że nie żyjący już prof. Modrakowski twierdził stanowczo, że sądząc z opisu objawów, wśród których zmarł grecki filozof, zażył on nie cykuty, lecz innej trucizny, a mianowicie wywaru z cionium maculatum.

Jeśli nawet przyjmijemy za fakt historyczny śmierć dzielnego gońca z Maratonu, to biorąc pod uwagę wszystkie nieznane nam a możliwe okoliczności tego wyczynu, nie może on być w żadnym wypadku brany pod uwagę przy rozważaniach na temat wpływu tego biegu na organizm.

Pierwszy maratończyk mógł być przygotowany treningowo, mógł zgiąć z powodu udaru słonecznego, utajonej wady serca i wielu, wielu innych przyczyn, których unikamy z powodzeniem przy nowoczesnym biegu maratońskim.

Toteż w nowych czasach, począwszy od Greka Lonisa, zwycięzcy maratonu w I Olimpiadzie w 1896 r. w Atenach, poprzez wszystkich wielkich maratończyków: Kolehmainen, El Ouafi'ego, Zabala, Sona, aż do Holdera, Wanina i Gordienko i wielu biegaczy uprawiających tę konkurencję, nikt nie potwierdził słuszności obaw związanych z tragedią gońca z Maratonu.

Oczywiście, że dziś dystansu tego nie biega nikt przypadkowo. Wynalek, jaśd trzeba wykonać, aby pokonać ten dystans w czasie mniejszym niż 3 godziny, a nawet, jak wielcy maratończycy, w czasie mniejszym od 2 godz. 30 min., wymaga nie tylko odpowiednich warunków fizycznych, ale i długotrwałego treningu i wieloletniego doświadczenia taktycznego.

Tak jak maratończycy nowych czasów rozwiali młt śmiertelnego niebezpieczeństwa biegu maratońskiego, tak Zatopek rozwiał młt głoszący, że rekordowe wyniki na dłuższych niż 10 km dystansach mogą uzyskać zawodnicy starsi, posiadający wieloletnią karierę długodystansowca.

29-letni Zatopek swoim nowym rekordem światła na 20 km i w biegu godzinnym dowiódł, że przy odpowiednim treningu organizm ludzki może dokonywać wysiłków, o jakich się nikomu nie śniło i że może na być niepróbowanym maratończykiem, będąc równocześnie niepróbowanym biegaczem na 5 i 10 km. Choć ciał prasa zachodnia nazywa Zatopeką, z powodu jego ostatniego wyczynu „niedziwielkiem” (widocznie z przyzwyczajenia do tego określenia), my widzimy w nim zwykłego demokratycznego sportowca, który swe wyniki zawdzięcza przede wszystkim systematycznej pracy nad sobą. I o tym powinni pamiętać nasi maratończycy.

DR J. MILLER

PEDAGOGICZNIE

Artykuł „Przeglądu Sportowego”, Nr 88 „Szukamy przy czyn kompromitującej porażki” zawiera taki ciekawy materiał:

„Zawodniczkę typu Konikówny, choćby były największymi talentami, nie mają czego szukać w naszej lekkoatletyce kobiecej, nie powinno też być w niej miejsca dla niewiedzących o co chodzi (historyczki i reprezentantki z przypadku).”

Ze ktoś jest reprezentantem z przypadku — to już wina tych co układają składy reprezentacji. Natomiast „typ Ko-

nikówny” nie jest taki stary, by w tę troskliwy, pedagogiczno-lekarski, przykładowy sposób pętnować go na łamach prasy.

Ostrogi to konikowi pewnie nie doda, a „niewiedzących” (tym razem Czytelników) i tak nie uświadomi.

MARSZ ZA... DRUCZKAMI

W artykule „Startujemy w marszach jesiennych” Dziennik Zachodni w Nr 270 pisze:

„Co zrobić, by ta masowa impreza zakończyła się jak największym sukcesem?”

I pierwszą radą jest:

„Ostatnie godziny należy poświęcić na sprawdzenie ewidencji oraz zaopatrzenie się w Komitetach Kultury Fizycznej w potrzebne druki”.

Jasna rzecz, że lepiej ostatnie godziny niż ostatnie minu-

ty spędzić na sprawach ewidencji i w pogoni za druczka- mi. Jeszcze jednak lepiej robić to o wiele wcześniej, zwłaszcza zaopatrywać się w druki KKF.

MINUTA UWAGI

O Zatopeku tak czytamy w „Sportie” z dnia 15.X. br.

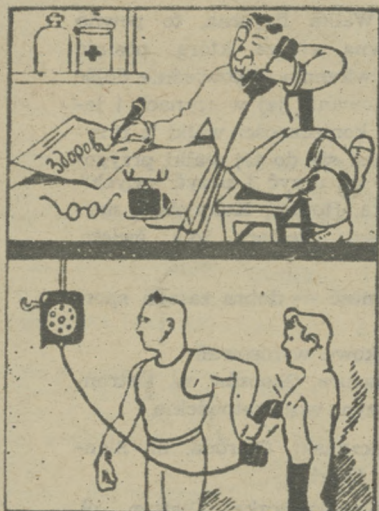
„Przed zawodami, w których padł ostatni rekord miał Zatopek tętno 68 uderzeń na minutę, bezpośrednio po biegu — 168 uderzeń na minutę, w 4 minuty później. O tym, że rekordowy wysilek nie wywołał u niego żadnych zmian, świadczy również fakt, że w 3 minuty po biegu potrafił, zupełnie normalnie przemówić do mikrofonu”.

I przemawiał normalnie 1 minutę do mikrofonu, po czym zmierzono mu puls, niestety — bez rezultatu — jak to wynika z notatki.

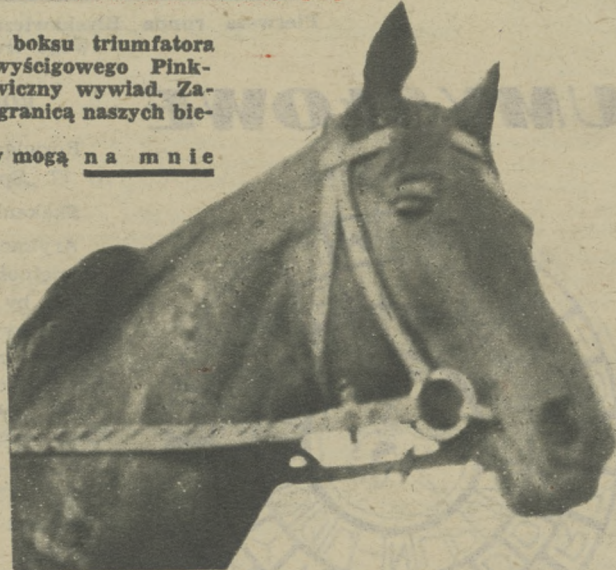
NA MNIE...

Nasz specjalny wysłannik udał się do boksu triumfatora budapeszteńskiego, pięknego konia wyścigowego Pink-Pearla, z którym przeprowadził błyskawiczny wywiad. Zapytany o powody słabych wyników za granicą naszych biegaczy, Pink oświadczył:

— Za granicą wszyscy biegacze polscy mogą na mnie liczyć na pewne zwycięstwo...

Sportowy lekarz racjonalizator

MIŁOŚNICY SPORTÓW ZIMOWYCH ROZPOCZĘLI JUŻ SEZON

CZY ZNASZ SIĘ na morcie?

Z CZEGO WINIEN SIĘ SKŁADAĆ EKWIPUNEK ALPINISTY W ZIMIE?

W JAKICH KONKURENCJACH ROZGRYWANE SĄ KOLARSKIE MISTRZOSTWA POLSKI?

CZY SIĘ RÓŻNI KOMBINACJA ALPEJSKA OD NORWESKIEJ?

W JAKICH WYPADKACH SE-DZIA RINGOWY POWINIEN ZACZĄĆ WYLICZĄC ZAWODNIKA?

ODPOWIEDZI NA PYTANIA Z Nr. 30

1. Skocznia do trójskoku sbudowana jest wg następujących wymiarów:

- dlugość skrajni z płaskim—7 m,
- dlugość ścieżki rozbiegu—38—33 m,
- szerokość ścieżki rozbiegu—1,85 m,
- odległość belki pierwszego odbicia od drugiego—6 m,
- odległość belki drugiego odbicia od skrajni—2 m,
- szerokość belek odbicia—0,2 m,
- belka pierwszego odbicia slega tylko do połowy szerokości ścieżki,
- powierzchnia ścieżki, belek i płasku powinna służyć służyć na jednym poziomie.

2. Najlepsze wyniki (według tabeli wielobojowej) osiągnęli na Spartakiadzie następujący lekkoatleci:

Prywer (kula)	—	15,76	1008 pkt.
Stawczyk (100 m)	—	10,6	566 pkt.
Korban (1500 m)	—	3:57,6	952 pkt.
Łomowski (kula)	—	15,27	952 pkt.
Potrzebowski (1500 m)	—	3:58,6	940 pkt.

3. W zawodach strzeleckich Spartakiady strzelano z następujących rodzajów broni:

- Karabin wojskowy (Kb 1)
- „ (Kb 2)
- Pistolet wojskowy (Pw 1)
- „ (Pw 2)
- Karabinek sportowy kal. 22 (Kbks 1)
- „ (Kbks 2)
- (Strzelanie do ruchów) Mór. 1
- Mór. 2

4. W zawodach pływackich Spartakiady najwięcej miejsc zdobyli pływacy „Ogniw” — 16 i „Stal” — 6.